



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ  
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ  
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ  
Δ/ΝΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
Ταχ. Δ/ση : Αμερικής 6, 10671 Αθήνα  
Τηλ. : 210 3338606, 210 3338616  
E-mail : [dlgk@glk.gr](mailto:dlgk@glk.gr), [accounting.framework@glk.gr](mailto:accounting.framework@glk.gr)

Αθήνα, 15 / 03 / 2024  
Αρ. Πρωτ. : 2 / 37910 / ΔΛΓΚ

Προς: Ως πίνακας αποδεκτών

## ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

**ΘΕΜΑ: «Αρχική Απογραφή Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων Κεντρικής Διοίκησης  
(αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση)»**

### Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η Λογιστική του Δημοσίου Τομέα είναι ένας επιστημονικός κλάδος ο οποίος παρουσιάζει αξιοσημείωτες εξελίξεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η έγκυρη και αξιόπιστη χρηματοοικονομική πληροφόρηση έχει σαν απαραίτητη προϋπόθεση την εφαρμογή σύγχρονων και διεθνώς αποδεκτών Λογιστικών Προτύπων, και αποτελεί βασικό ζητούμενο σε θέματα διαφάνειας και λογοδοσίας του Δημοσίου Τομέα. Με την εν εξελίξει Λογιστική Μεταρρύθμιση, πραγματοποιείται η μετάβαση προς τη Λογιστική Πλήρους Δεδουλευμένης Βάσης και η συμμόρφωση προς τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα. Η μεταρρύθμιση αφορά στο σύνολο των Φορέων (Οντοτήτων) της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί καθορίζονται από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ).
2. Το πρώτο σημαντικό βήμα για την εισαγωγή της Λογιστικής Πλήρους Δεδουλευμένης Βάσης έγινε με την έκδοση του Π.Δ. 54/2018 το οποίο καθιερώνει το Ενιαίο Σχέδιο Λογαριασμών Προϋπολογισμού και Λογιστικής. Το Λογιστικό Πλαίσιο Γενικής Κυβέρνησης (ΛΠΓΚ), εκτός από το ανωτέρω Προεδρικό Διάταγμα, αποτελείται και από τις Λογιστικές Πολιτικές οι οποίες εκδίδονται από την αρμόδια Διεύθυνση Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους,

βάσει των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα, θέτοντας τους κανόνες διαχείρισης όλων των λογιστικών μεγεθών και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Ελληνικού Δημοσίου Τομέα. Επίσης, κατά την έκδοση των Λογιστικών Πολιτικών (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα) δίνεται έμφαση στην πρακτική εφαρμογή και εφικτότητα, με ταυτόχρονη τήρηση όλων των ποιοτικών χαρακτηριστικών του εννοιολογικού πλαισίου των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα.

3. Μία τόσο εμβληματική και καινοτόμα μεταρρύθμιση δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς σημαντική επένδυση σε σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα. Για την εξυπηρέτηση των αλλαγών που απαιτούνται για τη Λογιστική Μεταρρύθμιση, κρίθηκε απαραίτητη αφενός μεν η εφαρμογή ενός νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Διαχείρισης (Ο.Π.ΣΥ.Δ.Δ.) στη Κεντρική Διοίκηση (Gov-ERP), αφετέρου δε η υιοθέτηση και ενσωμάτωση στα πληροφοριακά συστήματα των λοιπών Φορέων Γενικής Κυβέρνησης του νέου Ενιαίου Σχεδίου Λογαριασμών, το οποίο είναι ικανό να καλύψει τις ανάγκες τόσο της χρηματοοικονομικής όσο και της στατιστικής πληροφόρησης βάσει των υποχρεώσεων της χώρας στο πλαίσιο των αναφορών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.
4. Βάσει των κανόνων που θέτει το ΛΠΓΚ, η ορθή σύνταξη και κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του Κράτους προϋποθέτει αναγκαίες και ουσιώδεις πληροφορίες, οι οποίες θα πρέπει να παραχθούν από στοχευμένες επιχειρησιακές ενέργειες, όπως αξιόπιστες αρχικές απογραφές που έχουν ως τελικό στόχο την ανάπτυξη και λειτουργία συγκεκριμένων Λογιστικών Μητρώων.
5. Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει επίσης να γίνει στο γεγονός πως με την εφαρμογή του Ο.Π.ΣΥ.Δ.Δ., η Κεντρική Διοίκηση θα αποκτήσει για πρώτη φορά λειτουργικό Μητρώο Παγίων, μέσω του οποίου θα πραγματοποιηθεί η ορθή αποτίμηση της πάγιας περιουσίας του κράτους. Πέραν του Μητρώου Παγίων, στο Ο.Π.ΣΥ.Δ.Δ. θα περιλαμβάνονται και όλα τα λοιπά απαραίτητα μητρώα για την παρακολούθηση και τη λογιστική αποτύπωση των σχετικών λογιστικών γεγονότων και μεγεθών (π.χ. αποθέματα-αναλώσιμα, κατασχέσεων-εκχωρήσεων κλπ.).
6. Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με το Λογιστικό Πλαίσιο που διέπει τις οντότητες της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτό προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 156 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθίσταται αναγκαία η καταγραφή και παρακολούθηση του συνόλου των παγίων σε ειδικό μητρώο (ηλεκτρονικό αρχείο - υποσύστημα) κατά την αρχική τους αναγνώριση.
7. Η παρούσα εγκύκλιος αποσκοπεί στην παροχή οδηγιών για το λογιστικό χειρισμό των ενσώματων και των άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων, από όλους τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, **κατά την αρχική αναγνώριση και επιμέτρησή τους (πρώτη απογραφή για τη δημιουργία Μητρώου Παγίων).**

8. Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, κάθε φορέας της Κεντρικής Διοίκησης υποχρεούται να καταγράφει το σύνολο των ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών του στοιχείων σε ιδιαίτερο βιβλίο, το **Μητρώο Παγίων**. Το Μητρώο Παγίων αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την ορθή και αξιόπιστη αποτύπωση και παρακολούθηση όλων των παγίων περιουσιακών στοιχείων για το σύνολο των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης.

## **Β. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

9. Η παρούσα εγκύκλιος απευθύνεται σε όλους τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, όπως αυτοί ορίζονται με τις διατάξεις της παρ. 1στ. του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, δηλαδή στην Προεδρία της Δημοκρατίας, στα Υπουργεία και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στις Ανεξάρτητες Αρχές χωρίς νομική προσωπικότητα. Για λόγους στατιστικής ταξινόμησης, η Βουλή των Ελλήνων περιλαμβάνεται και αυτή στην Κεντρική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ως προς τον προϋπολογισμό εξόδων, τον ισολογισμό - απολογισμό αυτής και συνεπώς ως προς την τήρηση του Λογιστικού Πλαισίου Γενικής Κυβέρνησης (ΛΠΓΚ). Οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και οι υποδιαιρέσεις τους σε ειδικούς φορείς, είναι διοικητικές της μονάδες χωρίς αυτοτελή νομική προσωπικότητα και απαρτίζουν την **οντότητα αναφοράς «Κεντρική Διοίκηση»**, η οποία ως **ενιαία οικονομική οντότητα** συντάσσει τις προβλεπόμενες σύμφωνα με το πδ 54/2018 (Α' 103) χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

## **Γ. ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ**

### 10. Ορισμός Μητρώου Παγίων

Το Μητρώο Παγίων αποτελεί υποσύστημα βάσης δεδομένων, το οποίο τηρείται από κάθε φορέα της Κεντρικής Διοίκησης με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών. Όλοι οι φορείς υποχρεούνται να καταγράφουν και να τηρούν σε ιδιαίτερο βιβλίο (ηλεκτρονικό αρχείο - υποσύστημα), τα ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία. Το σύνολο των καταγεγραμμένων παγίων όλων των φορέων, αποτελεί συνολικά το **Μητρώο Παγίων της Κεντρικής Διοίκησης** ως οντότητα αναφοράς.

## 11. Κατηγορίες Παγίων

Τα ενσώματα και άυλα πάγια χωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

### **A. Κτίρια και συναφείς υποδομές (Ακίνητα)**

- α. Βελτιώσεις γης
- β. Κατοικίες
- γ. Λοιπά κτίρια
- δ. Υποδομές μεταφορών
- ε. Λοιπές υποδομές

### **B. Μηχανήματα και εξοπλισμός**

- α. Μηχανήματα και εργαλεία
- β. Μεταφορικά μέσα
- γ. Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών
- δ. Έπιπλα
- ε. Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός

### **Γ. Οπλικά συστήματα**

- α. Οπλικά συστήματα

### **Δ. Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας**

- α. Έρευνα και ανάπτυξη
- β. Έρευνες ορυκτών πόρων
- γ. Λογισμικό υπολογιστών και βάσεις δεδομένων
- δ. Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας

### **E. Μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία**

- α. Έδαφος (Γη)
- β. Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα
- γ. Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι
- δ. Υδάτινοι πόροι
- ε. Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)
- στ. Λοιποί φυσικοί πόροι
- ζ. Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία

### **ΣΤ. Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία**

- α. Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι

### **Z. Πάγια υπό κατασκευή**

- α. Ενσώματα πάγια υπό κατασκευή
- β. Άυλα πάγια υπό κατασκευή

## 12. Ορισμοί ενσώματων και άυλων παγίων

**[3.1] Πάγια περιουσιακά στοιχεία (Fixed assets).** Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία σε επαναλαμβανόμενη ή συνεχή βάση για περισσότερο από ένα έτος. Το βασικό χαρακτηριστικό ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, δεν είναι τόσο η φυσική διάρκεια ζωής του, όσο η δυνατότητα να χρησιμοποιείται συνεχόμενα στην παραγωγική διαδικασία για μεγάλα χρονικά διαστήματα, για την παροχή υπηρεσίας ή την αποκόμιση οικονομικών οφελών για την οντότητα.

**A. [3.1.1] Κτίρια και συναφείς υποδομές (Buildings and structures).** Τα κτίρια και οι συναφείς υποδομές περιλαμβάνουν τις βελτιώσεις γης, τις κατοικίες, τα κτίρια εκτός κατοικιών, τους δρόμους, τις υποδομές των μεταφορών και τις λοιπές υποδομές.

**α. [3.1.1.01] Βελτιώσεις γης (Land improvements)** είναι το αποτέλεσμα ενεργειών που οδηγούν σε σημαντικές βελτιώσεις στην ποσότητα, στην ποιότητα και στην παραγωγικότητα της γης ή ενεργειών που αποτρέπουν την υποβάθμισή της. Δραστηριότητες όπως τα εγγαιοβελτιωτικά, ο καθαρισμός της γης και η δημιουργία πηγαδιών και γεωτρήσεων, που είναι αναπόσπαστο τμήμα της γης, θεωρούνται βελτιώσεις γης.

Κυματοθραύστες, αναχώματα, φράγματα, και μεγάλα αρδευτικά συστήματα που κατασκευάζονται επί της γης, αλλά δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της, τα οποία συχνά επηρεάζουν τη γη που ανήκει σε πολλούς ιδιοκτήτες και συνήθως κατασκευάζονται από την κυβέρνηση, ταξινομούνται ως «Λοιπές υποδομές» (Λογαριασμός 3.1.1.09).

Οι βελτιώσεις γης αντιπροσωπεύουν μια κατηγορία παγίων περιουσιακών στοιχείων διακριτή από το φυσικό περιουσιακό στοιχείο της γης (Λογαριασμός 3.1.5.01), όπως υπήρχε πριν τη βελτίωση. Η γη άνευ βελτιώσεων παραμένει ως φυσικό περιουσιακό στοιχείο και ως τέτοιο υπόκειται σε αύξηση ή μείωση της αξίας της, διακριτά από τις μεταβολές των τιμών που επηρεάζουν τις βελτιώσεις.

**β. [3.1.1.02] Κατοικίες (Dwellings).** Οι κατοικίες είναι κτίρια, ή συγκεκριμένα τμήματα κτιρίων, που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως ως κατοικίες, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συναφών κατασκευών, όπως χώρων στάθμευσης, καθώς και όλων των εγκαταστάσεων που συνήθως αποτελούν μέρος των κατοικιών. Οι κατοικίες που αποκτώνται από την κυβέρνηση για το στρατιωτικό προσωπικό περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία, επειδή χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως οι κατοικίες που αποκτώνται από πολίτες.

**γ. [3.1.1.03] Λοιπά κτίρια (Buildings other than dwellings).** Στα λοιπά κτίρια περιλαμβάνονται ολόκληρα κτίρια ή μέρη κτιρίων που δεν ορίζονται ως κατοικίες. Περιλαμβάνονται επίσης τα εξαρτήματα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των κτιριακών εγκαταστάσεων. Για τα νέα κτίρια, περιλαμβάνεται το κόστος καθαρισμού και προετοιμασίας της γης μέχρι το κτίριο να καταστεί λειτουργικό. Παραδείγματα τύπων κτιρίων που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία είναι τα

γραφεία, τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα κτίρια για δημόσια αναψυχή, οι αποθήκες και τα βιομηχανικά κτίρια, τα εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια. Περιλαμβάνονται επίσης τα δημόσια μνημεία που δε χαρακτηρίζονται ως κατοικίες. Οι φυλακές, τα σχολεία και τα νοσοκομεία θεωρούνται κτίρια εκτός κατοικιών, παρά το γεγονός ότι μπορεί να φιλοξενούν άτομα. Τα κτίρια που αποκτώνται για στρατιωτικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται στην εν λόγω κατηγορία, στο βαθμό που η οικονομική τους ζωή είναι μεγαλύτερη του έτους.

**δ. [3.1.1.04] Υποδομές μεταφορών (Transportation infrastructure).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλες τις υποδομές που σχετίζονται με τις επίγειες, θαλάσσιες και αεροπορικές συγκοινωνίες. Τυπικά παραδείγματα είναι οι αυτοκινητόδρομοι, οι οδοί, οι δρόμοι, οι γέφυρες, οι υπερυψωμένοι αυτοκινητόδρομοι, οι σήραγγες οδικού δικτύου, οι σιδηροδρομικές γραμμές, οι υπόγειοι σιδηρόδρομοι, τα πλωτά κανάλια, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια.

**ε. [3.1.1.09] Λοιπές υποδομές (Other structures).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλες τις κατασκευές εκτός των κτιρίων, συμπεριλαμβάνοντας το κόστος καθαρισμού και προετοιμασίας της γης για να καταστεί το πάγιο για πρώτη φορά λειτουργικό. Επίσης, περιλαμβάνει την κατασκευή κυματοθραυστών, αναχωμάτων, αντιπλημμυρικών φραγμάτων, κλπ. που προορίζονται για τη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας της γης που γειτνιάζει με αυτά. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται οι υποδομές που είναι αναγκαίες για την υδατοκαλλιέργεια, π.χ. ψαριών και οστρακοειδών. Περαιτέρω παραδείγματα είναι οι αγωγοί, τα φράγματα και τα άλλα έργα ύδρευσης, οι δίοδοι, οι σήραγγες και άλλες κατασκευές που σχετίζονται με την εξόρυξη ορυκτών και ενεργειακών πόρων, τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι αγωγοί μεγάλων αποστάσεων, οι τοπικοί αγωγοί και τα καλώδια, οι εξωτερικές εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής, και οι κατασκευές που αποκτώνται για στρατιωτικούς σκοπούς, στο βαθμό που χρησιμοποιούνται σε επαναλαμβανόμενη ή συνεχή βάση σε παραγωγικές διαδικασίες πέραν του ενός έτους.

**β. [3.1.2] Μηχανήματα και εξοπλισμός (Machinery and equipment).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα μηχανήματα και εργαλεία, το μεταφορικό εξοπλισμό, τον εξοπλισμό πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, τα έπιπλα, καθώς και τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό που δεν εντάσσονται σε άλλη κατηγορία. Μηχανήματα και εξοπλισμός που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ενός κτιρίου ή άλλης υποδομής περιλαμβάνονται στην αξία του κτιρίου ή της υποδομής και όχι στα μηχανήματα και τον εξοπλισμό. Φθηνά εργαλεία που αποκτώνται με σχετικά σταθερό ρυθμό, όπως τα εργαλεία χειρός, δεν θεωρούνται πάγια περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος (ουσιώδες μέγεθος) του συνόλου των μηχανημάτων και του εξοπλισμού. Μηχανήματα και εξοπλισμός που αποκτώνται για στρατιωτικούς σκοπούς, εκτός από τα οπλικά συστήματα, ταξινομούνται επίσης στην κατηγορία αυτή. Τα οπλικά συστήματα αποτελούν ξεχωριστή κατηγορία (3.1.3).

**α. [3.1.2.01] Μηχανήματα και εργαλεία (Machinery and tools).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει

περιουσιακά στοιχεία όπως είναι τα γενικού και ειδικού σκοπού μηχανήματα, γραφειακό και λογιστικό εξοπλισμό, ηλεκτρικά μηχανήματα, ιατρικές συσκευές, όργανα ακριβείας, οπτικά όργανα, μουσικά όργανα, κλπ.

**β. [3.1.2.02] Μεταφορικά μέσα (Transport equipment).** Τα μεταφορικά μέσα περιλαμβάνουν τον εξοπλισμό για τη μετακίνηση ανθρώπων και αντικειμένων, συμπεριλαμβανομένων των μηχανοκίνητων οχημάτων, των ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων, των πλοίων, των σιδηροδρομικών αμαξιών και του τροχαίου υλικού, των πολιτικών αεροσκαφών, των μοτοσικλετών και των ποδηλάτων.

**γ. [3.1.2.03] Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (Information technology and telecommunications equipment).** Ο εξοπλισμός πληροφορικής, υπολογιστών και τηλεπικοινωνιών περιλαμβάνει συσκευές που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά συστήματα ελέγχου, καθώς και τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα που αποτελούν μέρος αυτών των συσκευών. Παραδείγματα είναι τα προϊόντα που αποτελούν μέρος των υπολογιστικών μηχανημάτων και τα μέρη και τα εξαρτήματα αυτών, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί πομποί, οι τηλεοράσεις, οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, οι τηλεφωνικές συσκευές, κλπ. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ο εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, αφορά ως επί το πλείστον τους υπολογιστές και τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό.

**δ. [3.1.2.04] Έπιπλα (Furniture).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει έπιπλα γραφείου, καρέκλες και παρόμοια περιουσιακά στοιχεία.

**ε. [3.1.2.09] Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός (Other machinery and equipment).** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία εξοπλισμού που δεν ταξινομούνται σε κάποια από τις προαναφερόμενες κατηγορίες.

**Γ. [3.1.3] Οπλικά συστήματα (Weapons systems).** Τα οπλικά συστήματα περιλαμβάνουν εξειδικευμένα οχήματα και εξοπλισμό, όπως πολεμικά πλοία, υποβρύχια, στρατιωτικά αεροσκάφη, τανκς, φορείς πυραύλων, εκτοξευτήρες, κλπ. Τα οπλικά συστήματα αντιμετωπίζονται ως πάγια περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται σε συνεχή βάση για την παροχή υπηρεσιών άμυνας, ακόμη και εάν η χρήση τους σε καιρό ειρήνης απλώς εξασφαλίζει αποτροπή. Ως εκ τούτου, η ταξινόμησή τους ως πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να βασίζεται στα ίδια κριτήρια όπως και των λοιπών παγίων περιουσιακών στοιχείων που παράγονται για χρήση σε επαναλαμβανόμενη ή συνεχή βάση για περισσότερο από ένα έτος. Τα περισσότερα όπλα μιας χρήσης, όπως πυρομαχικά, πύραυλοι, ρουκέτες, βόμβες, κλπ., αντιμετωπίζονται ως αποθέματα στρατιωτικού εξοπλισμού.

**Δ. [3.1.4] Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας (Intellectual property products).** Τα προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας είναι αποτέλεσμα έρευνας, ανάπτυξης, διερεύνησης ή καινοτομίας, που οδηγούν σε γνώση την οποία οι οντότητες μπορούν να εμπορεύονται ή να χρησιμοποιούν για δικό τους όφελος στην παραγωγή, δεδομένου ότι η χρήση της γνώσης περιορίζεται και οριοθετείται μέσω νομικών ή άλλων μέσων προστασίας. Η γνώση αυτή μπορεί να συνεπάγεται ένα αυτούσιο και ταυτοποιήσιμο περιουσιακό στοιχείο

ή να ενσωματώνεται σε άλλο περιουσιακό στοιχείο.

**α. [3.1.4.01] Έρευνα και ανάπτυξη (Research and development).** Η έρευνα και η ανάπτυξη (E&A) αποτελείται από τις δαπάνες για την πραγματοποίηση δημιουργικού έργου, σε συστηματική βάση, με στόχο την αύξηση του επιπέδου της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης σε πεδία όπως ο άνθρωπος, η κουλτούρα και η κοινωνία. Κατά κανόνα, η έρευνα και η ανάπτυξη που δεν παρέχει οικονομικά οφέλη στον κάτοχό της, δεν αποτελεί πάγιο περιουσιακό στοιχείο και θα πρέπει να καταγράφεται ως τρέχουσα δαπάνη. Όταν όμως από τη φάση της ανάπτυξης μπορεί να ταυτοποιηθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και είναι σφόδρα πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην οντότητα, καθώς και το κόστος ή η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, τότε αναγνωρίζεται άυλο πάγιο περιουσιακό στοιχείο και **τα κόστη της φάσης ανάπτυξης αποτελούν την αξία του**. Εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η E&A έχει κάποια τιμή που διαμορφώνεται σε οργανωμένη αγορά, η αξία της υπολογίζεται σε τιμές κόστους (σύνολο δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση του άυλου περιουσιακού στοιχείου αποκλειστικά κατά τη φάση της ανάπτυξης). Αν οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν μέσω σύμβασης έργου, οι δαπάνες της E&A αποτιμώνται στη συμβατική τιμή.

**β. [3.1.4.02] Έρευνες ορυκτών πόρων (Mineral exploration and evaluation).** Η εξερεύνηση και εκτίμηση ορυκτών αποθεμάτων περιλαμβάνει την αξία των δαπανών για έρευνα πετρελαίου, φυσικού αερίου και μη πετρελαϊκών αποθεμάτων καθώς και για τη μετέπειτα αξιολόγηση των ανακαλύψεων. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται από την εξερεύνηση επηρεάζουν τις δραστηριότητες παραγωγής όσων τις αποκτήσουν, επί σειρά ετών. Η εξερεύνηση και η εκτίμηση ορυκτών αποθεμάτων πρέπει να επιμετρούνται, είτε με βάση τα ποσά που καταβάλλονται στο πλαίσιο συμβάσεων με άλλες θεσμικές οντότητες, είτε με βάση τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν για ίδιο λογαριασμό (αυτεπιστασία) ή και συνδυαστικά.

**γ. [3.1.4.03] Λογισμικό υπολογιστών και βάσεις δεδομένων (Computer software and databases).** Το λογισμικό των υπολογιστών και οι βάσεις δεδομένων περιλαμβάνουν προγράμματα υπολογιστών, περιγραφές προγραμμάτων, και υποστηρικτικό λογισμικό υλικό για τα συστήματα και τις εφαρμογές που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για περισσότερα του ενός έτους. Το λογισμικό μπορεί να αγοραστεί από άλλες οντότητες ή να αναπτυχθεί με ιδίους πόρους και μπορεί να προορίζεται για ιδιόχρηση ή για πώληση μέσω αντιγράφων. Οι βάσεις δεδομένων αποτελούνται από αρχεία δεδομένων που οργανώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπεται η αποτελεσματική πρόσβαση και η χρήση των δεδομένων.

**δ. [3.1.4.09] Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας (Other intellectual property products).** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα πρωτότυπα προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως ψυχαγωγία, λογοτεχνία, ηχογραφήσεις, χειρόγραφα, ταινίες κλπ. Περιλαμβάνονται επίσης άλλα προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν νέες πληροφορίες και εξειδικευμένες γνώσεις που δεν ταξινομούνται αλλού, η



χρήση των οποίων περιορίζεται στις οντότητες που έχουν θεμελιώσει δικαιώματα ιδιοκτησίας επί των γνώσεων και πληροφοριών ή σε άλλες οντότητες που έχουν λάβει άδεια από τους ιδιοκτήτες.

**E. [3.1.5] Μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία (Non-produced assets).** Τα μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

(α) ενσώματα φυσικά περιουσιακά στοιχεία (φυσικοί πόροι), επί των οποίων επιβάλλονται δικαιώματα ιδιοκτησίας. Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν κυρίως γη, ορυκτά και ενεργειακούς πόρους, υδάτινους πόρους, και άλλα φυσικά στοιχεία ενεργητικού, όπως τα δάση, το ηλεκτρομαγνητικό φάσμα κλπ.,

(β) άυλα μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως συμβάσεις, μισθώσεις και άδειες.

**α. [3.1.5.01] Έδαφος (Γη) (Land).** Η γη αποτελείται από την επιφάνεια του εδάφους, συμπεριλαμβανομένου του καλυμμένου εδάφους και των σχετικών επιφανειακών υδάτων, επί των οποίων δύνανται να επιβληθούν δικαιώματα ιδιοκτησίας από τα οποία μπορεί να προκύψουν οικονομικά οφέλη για τους ιδιοκτήτες τους, μέσω κατοχής ή χρήσης. Τα σχετικά επιφανειακά ύδατα περιλαμβάνουν τυχόν ταμειυτήρες, λίμνες, ποτάμια, και άλλα εσωτερικά ύδατα επί των οποίων μπορούν να ασκηθούν δικαιώματα ιδιοκτησίας και ως εκ τούτου, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ οντοτήτων. Ωστόσο, υδάτινες μάζες από τις οποίες το νερό αντλείται τακτικά έναντι πληρωμής, για χρήση στην παραγωγή (συμπεριλαμβανομένης της άρδευσης) δεν συμπεριλαμβάνονται στο νερό που σχετίζεται με τη γη, αλλά στους υδάτινους πόρους.

Η γη δεν περιλαμβάνει τα εξής: α) κτίρια και άλλες συναφείς υποδομές, που έχουν κατασκευαστεί πάνω στη γη ή μέσα σε αυτή, όπως δρόμοι, κτίρια γραφείων και σήραγγες, β) βελτιώσεις γης, γ) συστατικά που καλλιεργούνται, όπως αμπελώνες, οπωρώνες και λοιπές φυτείες δέντρων, ζώα και συγκομιδή, δ) υπέδαφος, ε) μη καλλιεργούμενους βιολογικούς πόρους και στ) υδάτινους πόρους κάτω από το έδαφος.

Εάν η αξία της γης δεν μπορεί να διαχωριστεί από εκείνη των κτιρίων ή άλλων υποδομών που βρίσκονται σε αυτή, τα συνδυασμένα περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται στην κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου που έχει τη μεγαλύτερη αξία.

**β. [3.1.5.02] Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα (Mineral and energy reserves).** Τα ορυκτά και τα ενεργειακά αποθέματα περιλαμβάνουν αποθέματα ορυκτών κοιτασμάτων που βρίσκονται πάνω ή κάτω από την επιφάνεια της γης προ εξόρυξης, που είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμα δεδομένης της τρέχουσας τεχνολογίας και των σχετικών τιμών. Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας επί των ορυκτών και ενεργειακών πόρων είναι συνήθως διαχωρίσιμα από εκείνα της ίδιας της γης. Τα αποθέματα μπορεί να βρίσκονται πάνω ή κάτω από την επιφάνεια της γης, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων κάτω από τη θάλασσα, αλλά πρέπει να είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμα. Οι ορυκτοί και ενεργειακοί πόροι είναι γνωστά αποθέματα πετρελαίου, φυσικού αερίου, άνθρακα, μεταλλευμάτων (συμπεριλαμβανομένων των σιδηρούχων, μη σιδηρούχων και πολύτιμων μεταλλευμάτων), και μη μεταλλικών ορυκτών αποθεμάτων (συμπεριλαμβανομένων λατομείων πέτρας, πηλού και άμμου, αποθεμάτων χημικών και λιπασμάτων,

αποθεμάτων άλατος, χαλαζία και γύψου, φυσικής πέτρας, ασφάλτου, πίσσας, και τύρφης). Φρεάτια ορυχείων, πηγάδια και άλλες εγκαταστάσεις εξόρυξης στο υπέδαφος, είναι πάγια περιουσιακά στοιχεία που εντάσσονται στις λοιπές υποδομές (3.1.1.09) και όχι στα περιουσιακά στοιχεία υπεδάφους.

**γ. [3.1.5.03] Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι (Non-cultivated biological resources).** Οι μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι περιλαμβάνουν ζώα, πουλιά, ψάρια και μονοετή ή πολυετή φυτά επί των οποίων υπάρχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας, αλλά για τα οποία η φυσική αύξηση ή η αναγέννηση δεν είναι υπό τον άμεσο έλεγχο, την ευθύνη και τη διαχείριση οποιονδήποτε θεσμικών οντοτήτων. Παραδείγματα είναι τα παρθένα δάση και η αλιεία, που είναι εμπορικά εκμεταλλεύσιμα. Μόνο οι πόροι που έχουν οικονομική αξία, η οποία δεν περιλαμβάνεται στην αξία της σχετικής γης, κατατάσσονται σε αυτή την κατηγορία.

**δ. [3.1.5.04] Υδάτινοι πόροι (Water resources).** Οι υδάτινοι πόροι περιλαμβάνουν επιφανειακούς και υπόγειους υδάτινους πόρους, δηλαδή υδάτινες μάζες από τις οποίες το νερό αντλείται τακτικά έναντι πληρωμής για χρήση στην παραγωγή (συμπεριλαμβανομένης της άρδευσης).

**ε. [3.1.5.05] Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (Radio spectrum).** Το ηλεκτρομαγνητικό φάσμα περιλαμβάνει το εύρος των ραδιοσυχνοτήτων που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση ήχου, δεδομένων και εικόνας, επί των οποίων δύνανται να επιβληθούν δικαιώματα ιδιοκτησίας, από τα οποία μπορεί να προκύψουν οικονομικά οφέλη για τους ιδιοκτήτες τους.

**στ. [3.1.5.06] Λοιποί φυσικοί πόροι (Other natural resources).** Οι λοιποί φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν οποιαδήποτε άλλα ενσώματα, φυσικά περιουσιακά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στις προαναφερθείσες κατηγορίες.

**ζ. [3.1.5.09] Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία (Intangible non-produced assets).** Τα μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι δημιουργήματα της κοινωνίας που τεκμηριώνονται από νομικές ή λογιστικές ενέργειες. Τέτοια περιουσιακά στοιχεία δίνουν την ευχέρεια στους ιδιοκτήτες τους να συμμετάσχουν σε ορισμένες ειδικές δραστηριότητες ή να παράγουν συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες αποκλείοντας άλλες οντότητες από αυτά, εάν δεν έχουν άδεια από τον ιδιοκτήτη. Οι ιδιοκτήτες των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να είναι σε θέση να κερδίσουν μονοπωλιακά κέρδη περιορίζοντας τη χρήση τους για τον εαυτό τους π.χ. συμβάσεις, μισθώσεις και άδειες.

**ΣΤ. [3.1.6] Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία (Other fixed assets).** Τα λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν άλλες ειδικές κατηγορίες παγίων περιουσιακών στοιχείων που δεν ταξινομούνται αλλού.

**α. [3.1.6.01] Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι (Cultivated biological resources).** Οι καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι καλύπτουν ζωικούς πόρους, δένδρα, καλλιέργειες και φυτικούς πόρους συνεχούς παραγωγής προϊόντων, των οποίων η φυσική ανάπτυξη και αναγέννηση είναι υπό τον άμεσο έλεγχο, την ευθύνη και τη διαχείριση θεσμικών οντοτήτων.

**Z. [3.1.7] Πάγια υπό κατασκευή (Assets under construction).** Ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο το οποίο βρίσκεται υπό κατασκευή ή υπό συναρμολόγηση, είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που μια οντότητα κατασκευάζει ή συναρμολογεί σταδιακά και δεν το χρησιμοποιεί ακόμη για τον τελικό σκοπό της κατασκευής του. Κατά την περίοδο κατασκευής ή συναρμολόγησης ταξινομείται στην κατηγορία «Πάγια υπό κατασκευή».

Η ανωτέρω κωδικοποίηση προέρχεται από την οικονομική ταξινόμηση των κατηγοριών των παγίων περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτή προβλέπεται στο **Π.Δ. 54/2018**.

### 13. Γενικοί Ορισμοί:

Για τους σκοπούς της παρούσας, οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με τις εξής έννοιες:

- **Αντικειμενική αξία (Objective value)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου (ακινήτου) είναι η αξία η οποία προσδιορίζεται με βάση τις τιμές ζώνης όπως αυτές καθορίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και διαφοροποιείται ανάλογα με παραμέτρους όπως η τοποθεσία, η παλαιότητα κλπ. του ακινήτου.
- **Αξία χρήσης (Value in use)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου που δημιουργεί χρηματοροές είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών χρηματοροών που αναμένεται να αντληθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου.
- **Αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης (Depreciated replacement cost)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι η εμπορική/αγοραία αξία (market value) ενός καινούργιου όμοιου ή παρόμοιου παγίου περιουσιακού στοιχείου, με αντίστοιχα χαρακτηριστικά (τεχνολογικά, λειτουργικά κλπ.), από την οποία αφαιρούνται τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις, οι οποίες υπολογίζονται με βάση το χρονικό διάστημα που το πάγιο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα.
- **Αρχικό ή Ιστορικό κόστος κτήσης (Initial or Historical acquisition cost)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων ή ταμειακών ισοδυνάμων που καταβάλλονται κατά το χρόνο απόκτησης ή κατασκευής του και περιλαμβάνει κάθε δαπάνη που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην παρούσα κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση.

- **Εύλογη αξία (Fair value)** είναι το ποσό για το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαχθεί (έναντι αντιτίμου), μεταξύ μερών που διαθέτουν τη γνώση και την ανεξαρτησία της βούλησης κατά τη συναλλαγή (σε μία ελεύθερη αγορά), δηλαδή είναι επί της ουσίας η εμπορική/αγοραία αξία (market value).
- **Οικονομική ζωή (Economic life)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι είτε (α) η χρονική περίοδος κατά την οποία ένα περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να αποφέρει οικονομικά οφέλη ή να προσφέρει δυνατότητα παροχής υπηρεσιών **σε έναν ή περισσότερους χρήστες**, είτε (β) ο αριθμός των μονάδων παραγωγής ή παρόμοιων μονάδων που αναμένεται να ληφθούν από το περιουσιακό στοιχείο **από έναν ή περισσότερους χρήστες**.
- **Τεκμαρτό κόστος κτήσης (Deemed cost)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι έννοια που χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο του κόστους κτήσης, όταν ο προσδιορισμός του ιστορικού κόστους κτήσης δεν είναι εφικτός. Στην περίπτωση αυτή, το πάγιο περιουσιακό στοιχείο δύναται να αποτιμηθεί στην αντικειμενική ή στην εύλογη (εμπορική) αξία ή σε οποιαδήποτε άλλη αξία προβλέπεται από την παρούσα. Η αξία αυτή θα θεωρηθεί ως (τεκμαρτό) κόστος, το οποίο εφεξής θα αποτελεί τη λογιστική αξία πάνω στην οποία θα υπολογίζονται οι αποσβέσεις κατά τη διάρκεια της υπολειπόμενης ωφέλιμης ζωής του παγίου.
- **Υπολειμματική αξία (Residual value)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το εκτιμώμενο ποσό που η οντότητα θα αποκτούσε από την διάθεση του, μετά την αφαίρεση του εκτιμώμενου κόστους διάθεσης, εάν το περιουσιακό στοιχείο ήταν ήδη στη ηλικία και στις συνθήκες που αναμένονται κατά το τέλος της ωφέλιμης ζωής του.
- **Ωφέλιμη ζωή (Useful life)** ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι είτε (α) η περίοδος κατά την οποία το περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να είναι διαθέσιμο **για χρήση από την οντότητα**, είτε (β) ο αριθμός των μονάδων παραγωγής ή παρόμοιων μονάδων που **η οντότητα αναμένει να αποκτήσει από αυτό**.

#### Δ. ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

##### 14. Κτίρια και συναφείς υποδομές (Ακίνητα)

- Βελτιώσεις γης (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Κατοικίες
- Λοιπά κτίρια

Κατά την αρχική αναγνώριση, για λόγους εφικτότητας και αποτελεσματικότητας της απογραφικής διαδικασίας, οι κατοικίες και τα λοιπά κτίρια θα επιμετρούνται κατά προτεραιότητα και **αποκλειστικά για τις ανάγκες της εναρκτήριας - αρχικής απογραφής** στην αντικειμενική τους αξία<sup>1</sup>, ως τεκμαρτό κόστος κτήσης. Η αντικειμενική αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές ζώνης και ένα σύνολο άλλων συντελεστών και παραγόντων που εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε ακινήτου.

Όταν δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός της αντικειμενικής αξίας, η επιμέτρηση θα πραγματοποιείται στην εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος κτήσης, η οποία προσδιορίζεται από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών<sup>2</sup>.

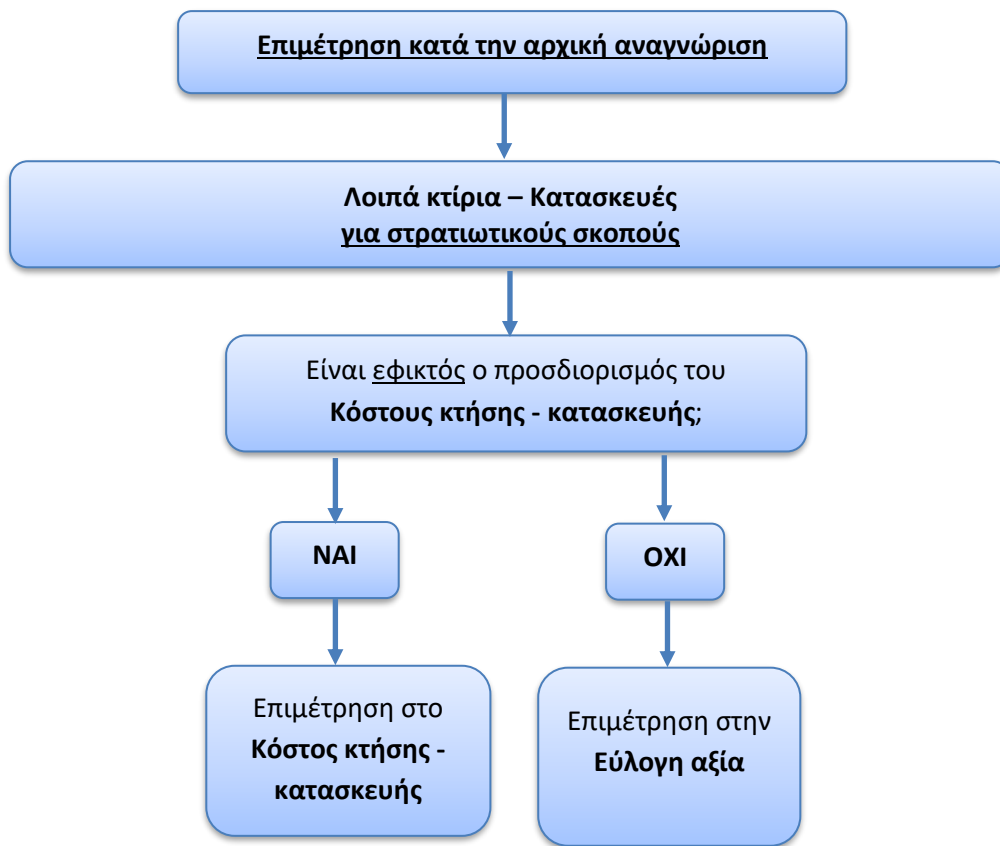
**Ειδικά τα κτίρια - κατασκευές που έχουν αποκτηθεί ή κατασκευαστεί για στρατιωτικούς σκοπούς και συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία των λοιπών κτιρίων, επιμετρούνται στο κόστος κτήσης – κατασκευής.** Το κόστος κτήσης - κατασκευής περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση, μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

**Ελλείπει, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της πληροφορίας του κόστους κτήσης - κατασκευής, τα ανωτέρω πάγια που μπορεί να είναι ειδικές και σύνθετες κατασκευές, θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους ως τεκμαρτό κόστος κτήσης, είτε από το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων που διαθέτει την απαραίτητη εξειδίκευση και εμπειρία για τον προσδιορισμό της, είτε από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, υπό την προϋπόθεση χορήγησης σχετικής άδειας από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων.**

<sup>1</sup> Ιστότοπος αναζήτησης αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών ακινήτων: <https://maps.gsis.gr/valuemaps/>

<sup>2</sup> Ιστότοπος Μητρώου Πιστοποιημένων Εκτιμητών: <https://valuers.gov.gr/>

**Σχήμα 1**

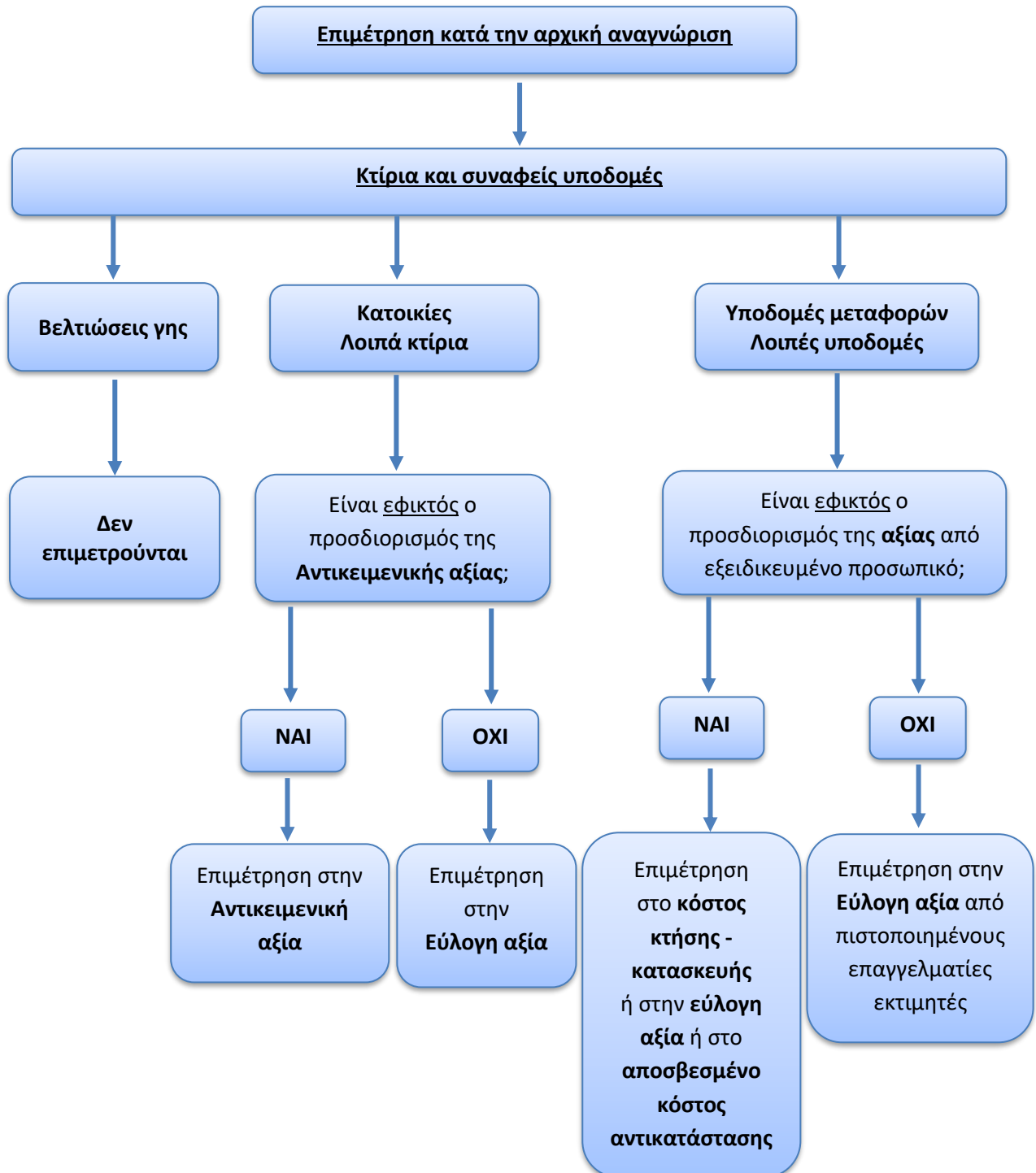


Σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να διαχωρισθεί η αξία του ακινήτου μεταξύ κτιρίου και γης, το περιουσιακό στοιχείο παρουσιάζεται στην κατηγορία που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της αξίας. Τα δημόσια μνημεία ως υποκατηγορία των λοιπών κτιρίων, δεν επιμετρούνται όταν χρησιμοποιούνται ως στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς. Αντιθέτως επιμετρούνται, όταν χρησιμοποιούνται κατά τα παραδείγματα που αναφέρονται στην παράγραφο **12.Α.γ.** [3.1.1.03], δηλαδή ως γραφεία, εκπαιδευτήρια κλπ.

- Υποδομές μεταφορών
- Λοιπές υποδομές

Λόγω της πολυπλοκότητας και ιδιαιτερότητας των παγίων που ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες, ως μέθοδοι επιμέτρησης εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα οι κάτωθι: α) ο προσδιορισμός της αξίας του περιουσιακού στοιχείου, είτε στο κόστος κτήσης - κατασκευής είτε στην εύλογη αξία είτε στο αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης, από εξειδικευμένο προσωπικό της οντότητας επιφορτισμένο με τη σχετική αρμοδιότητα ή β) ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών.

Σχήμα 2



## 15. Μηχανήματα και εξοπλισμός

- Μηχανήματα και εργαλεία
- Μεταφορικά μέσα
- Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών
- Έπιπλα (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός

**Κατά την αρχική αναγνώριση**, οι ανωτέρω κατηγορίες παγίων **επιμετρούνται στο κόστος κτήσης**. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση, μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν για το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής, με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

### I. Ενδεικτικά παραδείγματα άμεσα επιρριπτέου κόστους, δηλαδή εξόδων που κεφαλαιοποιούνται – ενσωματώνονται στην αξία των παγίων μπορεί να είναι:

- α) το κόστος των παροχών προς εργαζομένους που προκύπτει άμεσα από την κατασκευή ή την απόκτηση ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων,
- β) το κόστος της προετοιμασίας του χώρου,
- γ) το αρχικό κόστος παράδοσης και μεταφοράς, και
- δ) το κόστος της εγκατάστασης και της συναρμολόγησης.

### II. Ενδεικτικά παραδείγματα κόστους που δεν κεφαλαιοποιούνται – δεν ενσωματώνονται στην αξία των παγίων μπορεί να είναι:

- α) το κόστος για το άνοιγμα νέας μονάδας,
- β) το κόστος παρουσίασης νέου προϊόντος ή υπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένου του κόστους διαφήμισης και δραστηριοτήτων προώθησης),
- γ) το κόστος διεξαγωγής εργασιών σε νέα τοποθεσία ή με νέα κατηγορία πελατών (συμπεριλαμβανομένου του κόστους της εκπαίδευσης του προσωπικού),
- δ) τα διοικητικά και τα άλλα γενικά κόστη,
- ε) φύρα υλικών, εργασίας ή άλλων πόρων κατά την κατασκευή του ενσώματου παγίου πέραν του κανονικού,
- στ) κόστη εκκίνησης (εκτός αν αυτά είναι αναγκαία προκειμένου το πάγιο να τεθεί στην κατάσταση που απαιτείται για τη λειτουργία που η διοίκηση έχει προσδιορίσει),



ζ) λειτουργικές ζημίες που πραγματοποιούνται πριν η επένδυση φθάσει στο προγραμματισμένο επίπεδο πληρότητας, και

η) τόκοι κατασκευαστικής περιόδου.

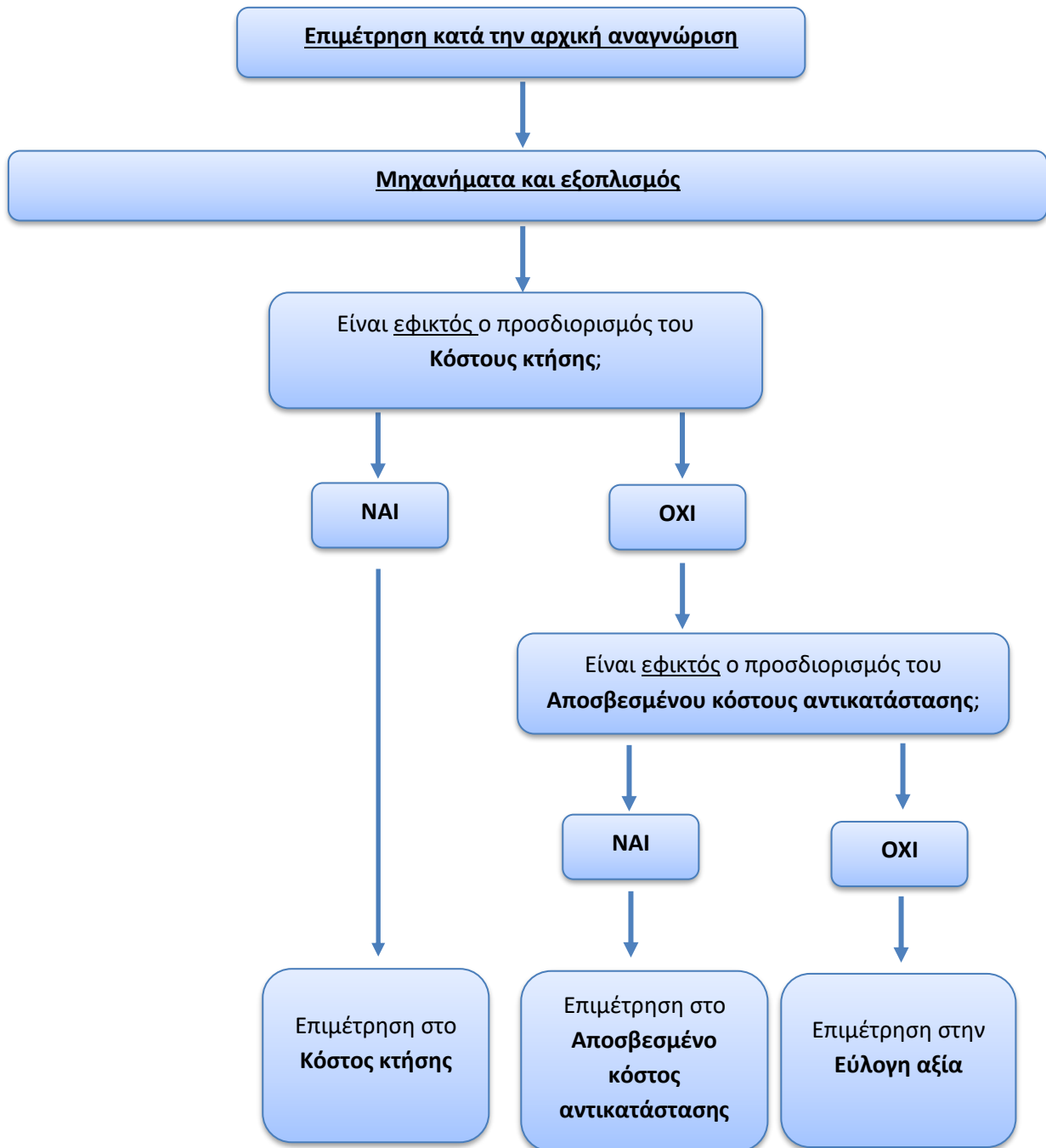
Ειδικά για την κατηγορία «Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών», για ομοειδή πάγια π.χ. εκτυπωτές, η αποτίμηση και καταχώρισή τους θα πραγματοποιηθεί με το συνολικό συμβατικό κόστος κτήσης τους, εφόσον υπερβαίνει το όριο επιμέτρησης του Πίνακα του «**Προσαρτήματος 2**». Αν για παράδειγμα κατά το έτος 2022 η οντότητα αποκτά 1.000 τεμάχια συνολικής καθαρής αξίας 100.000 €, τότε για λόγους εφικτότητας της απογραφικής διαδικασίας, στο μητρώο παγίων θα καταχωριστεί ως ένα πάγιο, το σύνολο της αξίας των εκτυπωτών. Εφόσον είναι εφικτό, η καταχώριση δύναται να επιμεριστεί ανά διοικητική δομή (Γενική Γραμματεία, Γενική Διεύθυνση, Διεύθυνση, Τμήμα κλπ.) ανάλογα με τον διαμοιρασμό των μηχανημάτων. Συνεπώς, αν τα πάγια διαμοιράστηκαν ισομερώς σε δέκα διοικητικές δομές, για κάθε δομή μπορεί να καταχωριστεί ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο με αξία 10.000 € μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις, οι οποίες θα υπολογιστούν για το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής, με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

Στην περίπτωση ίδιας κατασκευής του παγίου ή μέρους αυτού (ιδιοπαραγόμενο), το κόστος κτήσης του είναι το συνολικό κόστος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν, του κόστους της άμεσης εργασίας που αναλώθηκε και των διαφόρων γενικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν, **αν τα τελευταία είναι δυνατό να επιμερισθούν στο κάθε ιδιοπαραγόμενο πάγιο**. Για παράδειγμα, κατά την κατασκευή μηχανημάτων κλπ. με πόρους της οντότητας, το κόστος παραγωγής, δηλαδή οι πρώτες ύλες, τα άμεσα εργατικά και μέρος από τα γενικά έξοδα, είναι επί της ουσίας το κόστος κτήσης τους.

**Ελλείπει, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της πληροφορίας του κόστους κτήσης (ή ιδιοπαραγωγής), οι ανωτέρω κατηγορίες παγίων επιμετρούνται κατά την αρχική αναγνώριση στο αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης ως τεκμαρτό κόστος κτήσης.** Για τον υπολογισμό του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης, προσδιορίζεται η εμπορική/αγοραία αξία (market value) ενός καινούργιου όμοιου ή παρόμοιου παγίου περιουσιακού στοιχείου με αντίστοιχα χαρακτηριστικά (τεχνολογικά, λειτουργικά κλπ.) από την οποία αφαιρούνται τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις, οι οποίες θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

**Όταν δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης, η επιμέτρηση θα πραγματοποιείται στην εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος κτήσης, η οποία προσδιορίζεται από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών.**

**Σχήμα 3**



## 16. Οπλικά συστήματα

**Κατά την αρχική αναγνώριση**, τα οπλικά συστήματα **επιμετρούνται στο κόστος κτήσης**. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση, μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

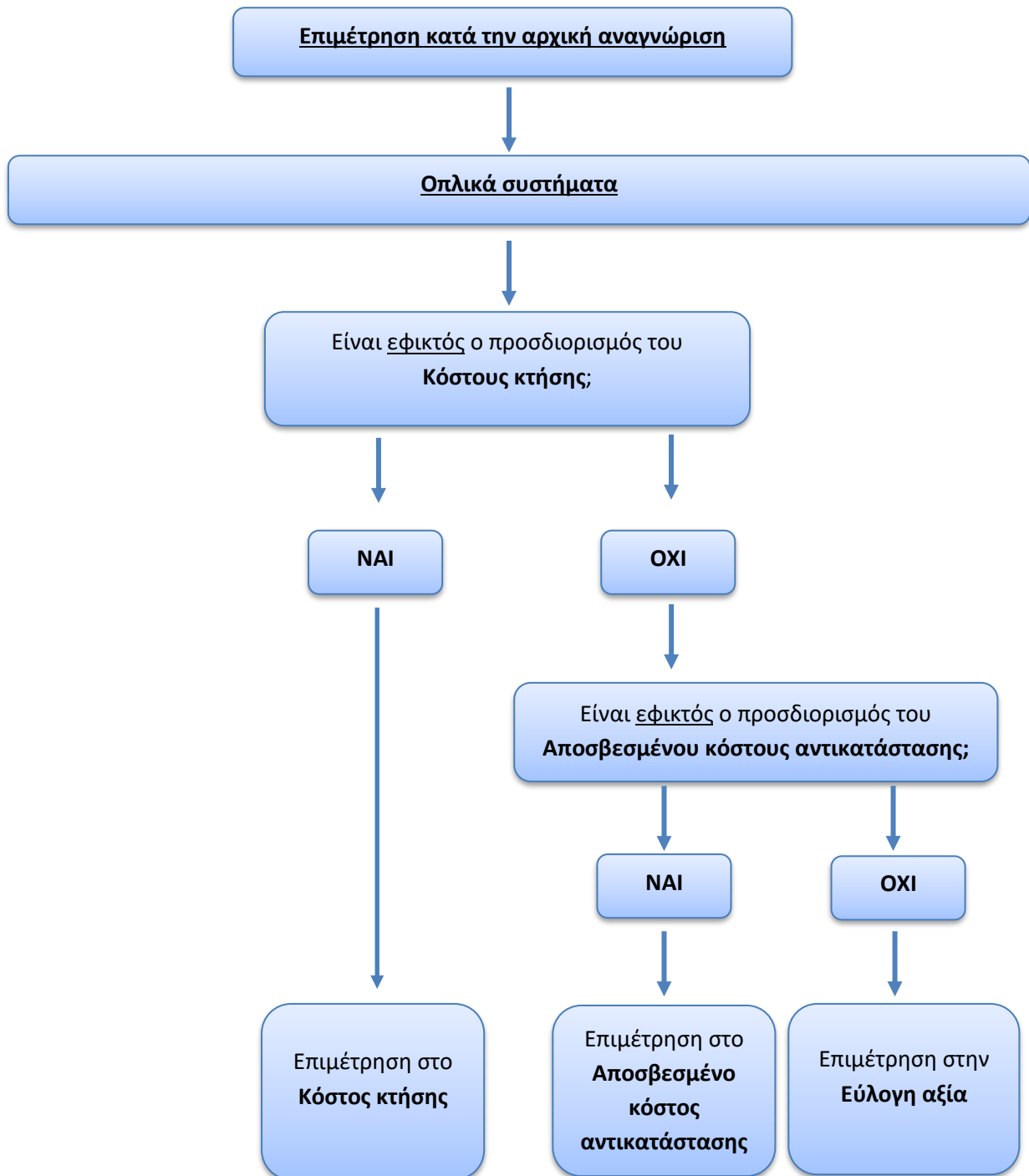
Στην περίπτωση ίδιας κατασκευής του παγίου ή μέρους αυτού (ιδιοπαραγόμενο), το κόστος κτήσης του είναι το συνολικό κόστος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν, του κόστους της άμεσης εργασίας που αναλώθηκε και των διαφόρων γενικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν, **αν τα τελευταία είναι δυνατό να επιμερισθούν στο κάθε ιδιοπαραγόμενο πάγιο**. Για παράδειγμα, κατά την κατασκευή ανταεροπορικού οπλικού συστήματος με πόρους της οντότητας, το κόστος παραγωγής, δηλαδή οι πρώτες ύλες, τα άμεσα εργατικά και μέρος από τα γενικά έξοδα είναι επί της ουσίας το κόστος κτήσης του.

**Ελλείψει, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της πληροφορίας του κόστους κτήσης (ή ιδιοπαραγωγής), τα οπλικά συστήματα επιμετρούνται κατά την αρχική αναγνώριση στο αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης ως τεκμαρτό κόστος κτήσης**. Για τον υπολογισμό του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης, προσδιορίζεται η εμπορική/αγοραία αξία (market value) ενός καινούργιου όμοιου ή παρόμοιου παγίου περιουσιακού στοιχείου με αντίστοιχα χαρακτηριστικά (τεχνολογικά, λειτουργικά κλπ.) από την οποία αφαιρούνται τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις, οι οποίες θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

**Όταν δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός του αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης, η επιμέτρηση θα πραγματοποιείται στην εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος κτήσης**, είτε από το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων που διαθέτει την απαραίτητη εξειδίκευση και εμπειρία για τον προσδιορισμό της, είτε από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, υπό την προϋπόθεση χορήγησης σχετικής άδειας από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων.

Αναφορικά με τα άμεσα επιρριπτά κόστη, δηλαδή έξοδα που κεφαλαιοποιούνται – ενσωματώνονται στην αξία των παγίων καθώς και για κόστη που δεν κεφαλαιοποιούνται – δεν ενσωματώνονται στην αξία των παγίων, ισχύει ό,τι σχετικό αναφέρεται στις παρ. **15.Ι.** και **15.ΙΙ.** για την κατηγορία των μηχανημάτων και εξοπλισμού.

**Σχήμα 4**



#### 17. Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας

- Έρευνα και ανάπτυξη (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Έρευνες ορυκτών πόρων (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Λογισμικό υπολογιστών και βάσεις δεδομένων
- Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)

Οι ανωτέρω κατηγορίες συνιστούν άυλα περιουσιακά στοιχεία. Άυλο περιουσιακό στοιχείο (intangible asset) είναι ένα αναγνωρίσιμο περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση. Τυπικά παραδείγματα άυλων περιουσιακών στοιχείων στο δημόσιο τομέα είναι το λογισμικό των ηλεκτρονικών υπολογιστών, άδειες ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα κλπ.

**Κατά την αρχική αναγνώριση**, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία **επιμετρούνται στο κόστος κτήσης**. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση, μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

**Ελλείψει, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της πληροφορίας του κόστους κτήσης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος κτήσης, η οποία προσδιορίζεται από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές.**

#### 18. Μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία

- Έδαφος (Γη)

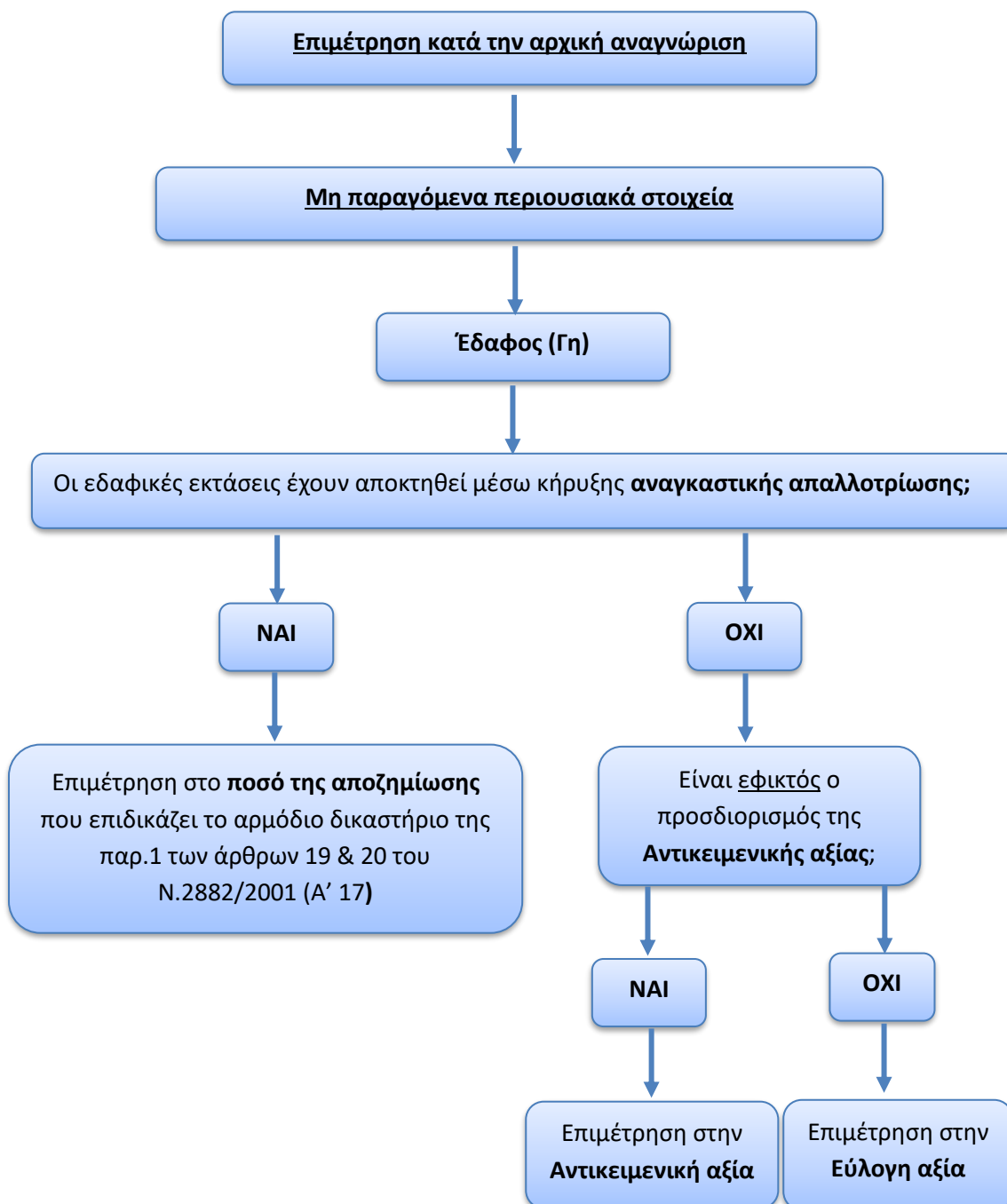
Κατά την αρχική αναγνώριση για λόγους εφικτότητας και αποτελεσματικότητας της απογραφικής διαδικασίας, το **Έδαφος (Γη)** θα επιμετράται κατά προτεραιότητα και αποκλειστικά για τις ανάγκες της εναρκτήριας - αρχικής απογραφής στην **αντικειμενική του αξία** ως **τεκμαρτό κόστος κτήσης**. Η αντικειμενική αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές ζώνης και ένα σύνολο άλλων συντελεστών και παραγόντων που εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε ακινήτου.

**Όταν δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός της αντικειμενικής αξίας, η επιμέτρηση θα πραγματοποιείται στην εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος κτήσης, η οποία προσδιορίζεται από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών.**

Στις περιπτώσεις απόκτησης εδαφικών εκτάσεων μέσω κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η επιμέτρηση πραγματοποιείται στο ποσό της αποζημίωσης που επιδικάζει το αρμόδιο δικαστήριο της παρ.1 των άρθρων 19 & 20 του Ν.2882/2001 (Α' 17).

Όταν δεν είναι δυνατό να διαχωρισθεί η αξία του ακινήτου μεταξύ κτιρίου και γης, το περιουσιακό στοιχείο παρουσιάζεται στην κατηγορία που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της αξίας.

**Σχήμα 5**



- Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα
- Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Υδάτινοι πόροι
- Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)
- Λοιποί φυσικοί πόροι (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)
- Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα **Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα**, οι **Υδάτινοι πόροι** και το **Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)** επιμετρούνται στο **κόστος κτήσης**. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση, μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου της απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

**Ελλείπει, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της πληροφορίας του κόστους κτήσης, τα Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα, οι Υδάτινοι πόροι και το Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)** θα επιμετρούνται στην **εύλογη αξία** ως **τεκμαρτό κόστος κτήσης**, η οποία προσδιορίζεται από **πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές**.

Στην περίπτωση **έλλειψης, αδυναμίας ή ελλιπούς ανάκτησης της εύλογης αξίας**, οι ανωτέρω υποκατηγορίες παγίων περιουσιακών στοιχείων δύναται να επιμετρούνται στην αξία χρήσης, δηλαδή στην παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών που αποφέρουν.

#### 19. Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία

- Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι (Δεν επιμετρούνται κατά την αρχική απογραφή)

#### 20. Πάγια υπό κατασκευή

- Ενσώματα πάγια υπό κατασκευή
- Άυλα πάγια υπό κατασκευή

Κατά την αρχική αναγνώριση, οι ανωτέρω κατηγορίες παγίων υπό κατασκευή επιμετρούνται στο **κόστος κτήσης**. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε κόστος που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό

στοιχείο στην κατάσταση ή θέση για την επιδιωκόμενη χρήση. Όλα τα «Πάγια υπό κατασκευή» κατά την περίοδο κατασκευής/συναρμολόγησης δεν αποσβένονται.

Όταν ένα περιουσιακό στοιχείο έχει κατασκευαστεί/συναρμολογηθεί και είναι έτοιμο για χρήση, τότε θα πρέπει να αναταξινομηθεί στην οικεία κατηγορία παγίων περιουσιακών στοιχείων, οπότε και θα αρχίσει να αποσβένεται.

## Ε. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ

### 21. Αρχικά κόστη αναγνώρισης

Το κόστος που σχετίζεται με την αρχική απόκτηση, προετοιμασία και τοποθέτηση του περιουσιακού στοιχείου σε πλήρη λειτουργική κατάσταση πρέπει να κεφαλαιοποιείται. Το κόστος παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει και τα ακόλουθα κόστη:

Την τιμή αγοράς του, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγικών δασμών και των μη επιστρεπτέων φόρων αγοράς μετά την αφαίρεση εμπορικών εκπτώσεων και μειώσεων τιμών, καθώς και κάθε κόστος που αφορά άμεσα τη θέση του περιουσιακού στοιχείου στην τοποθεσία και την κατάσταση που απαιτείται για τη λειτουργία που η διοίκηση έχει προσδιορίσει. Άρα, αν το κόστος αγοράς ενός παγίου είναι 1.000€, οι δασμοί εισαγωγής 200€, οι φόροι 100€, η έκπτωση 50€ και απαιτούνται έξοδα συναρμολόγησης αξίας 100€, τότε το κόστος κτήσης του παραπάνω παγίου διαμορφώνεται στα **1.350€**.

Κόστος αγοράς	1.000€
Δασμούς εισαγωγής	200€
Φόροι	100€
Έκπτωση λόγω π.χ. έγκαιρης εξόφλησης	-50€
Έξοδα συναρμολόγησης	100€
<b>Κόστος κτήσης του παγίου:</b>	<b>1.350€</b>



## 22. Ωφέλιμη ζωή

Η ωφέλιμη ζωή ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο **η οντότητα εκτιμά ότι θα χρησιμοποιήσει το εν λόγω πάγιο**. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας μπορεί να περιλαμβάνει τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων ύστερα από ορισμένο χρόνο χρήσης τους. Η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής ενός περιουσιακού στοιχείου, προκύπτει από επαγγελματική κρίση που βασίζεται στην εμπειρία της οντότητας και έχει προκύψει από τη διαχείριση αντίστοιχων ή παρόμοιων περιουσιακών στοιχείων, σε συνδυασμό με την εκτίμηση αρμοδίων δομών της οντότητας, οι οποίες διαθέτουν ειδικές γνώσεις επί των χαρακτηριστικών - προδιαγραφών του περιουσιακού στοιχείου. Επισημαίνεται ότι, η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής παγίων περιουσιακών στοιχείων με εξειδικευμένα χαρακτηριστικά (σύνθετες ή ειδικές κατασκευές κλπ.), από τις αρμόδιες δομές της οντότητας, εφόσον αυτές υπάρχουν, κρίνεται **άμεσης προτεραιότητας και υποχρεωτική**.

### Παραδείγματα:

- Έστω ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών πραγματοποίησε προμήθεια laptop για τις ελεγκτικές του υπηρεσίες. Το αρμόδιο τεχνικό τμήμα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων έχοντας την εξειδίκευση αλλά και την εμπειρία από τη συνήθη χρήση και φθορά τέτοιων παγίων περιουσιακών στοιχείων, εκτιμά ότι η διάρκεια ωφέλιμης ζωής τους θα είναι δέκα (10) έτη. Συνεπώς, η απόσβεση της αξίας των εν λόγω μηχανημάτων, θα επιμεριστεί στη διάρκεια των δέκα (10) ετών της ωφέλιμης ζωής τους.

Σύμφωνα με την παρ. 13 «Γενικοί Ορισμοί», όταν η οντότητα αποκτά ένα καινούργιο πάγιο περιουσιακό στοιχείο και το χρησιμοποιεί μέχρι πλήρους εξαντλήσεως της λειτουργικής του ικανότητας, η οικονομική και η ωφέλιμη ζωή του ταυτίζονται.

- Έστω ότι η δημοτική οντότητα “Α” αγόρασε απορριμματοφόρα τα οποία έχουν προδιαγραφές να χρησιμοποιηθούν για ένα εκατομμύριο (1.000.000) χιλιόμετρα. Η οντότητα “Α” έχει ως συνήθη πολιτική να χρησιμοποιεί τα απορριμματοφόρα της για τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) χιλιόμετρα και στη συνέχεια να τα μεταβιβάζει δωρεάν ή έναντι συμβολικού αντιτίμου σε άλλη όμορη δημοτική οντότητα. Η αποκτώσα δημοτική οντότητα “Β” θα τα χρησιμοποιήσει περαιτέρω, μέχρι εξαντλήσεως της λειτουργικής τους ικανότητας. Η αρμόδια τεχνική δομή της οντότητας “Β”, η οποία είναι επιφορτισμένη με τη συντήρηση των απορριμματοφόρων, εκτιμά ότι η υπολειπόμενη λειτουργική ικανότητά τους μπορεί να επεκταθεί με μία ενδελεχή συντήρηση, από τα εναπομείναντα εξακόσιες χιλιάδες (600.000) χιλιόμετρα σε οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) χιλιόμετρα. Συνεπώς, η ωφέλιμη ζωή των εν λόγω παγίων περιουσιακών στοιχείων, είναι τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) χιλιόμετρα για την

οντότητα “Α” και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) χιλιόμετρα για την οντότητα “Β”. Οι σχετικές αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τις μονάδες παροχής υπηρεσίας (χιλιόμετρα) που αναλώνονται σε κάθε περίοδο αναφοράς (έτος).

Τα δρομολόγια των απορριμματοφόρων είναι σταθερά, με αποτέλεσμα να μπορούν να καταγραφούν με ακρίβεια τα χιλιόμετρα που διανύουν ημερησίως. Συνεπώς, η ωφέλιμη ζωή των απορριμματοφόρων μπορεί να υπολογιστεί και **σε έτη**, αφού υπάρχει η δυνατότητα υπολογισμού των «διανυθέντων» χιλιομέτρων σε ετήσια βάση. Σε συνέχεια του παραπάνω παραδείγματος, και έστω ότι κάθε έτος διανύονται 100.000 χιλιόμετρα, η ωφέλιμη ζωή σε έτη διαμορφώνεται ως εξής:

- Οντότητα “Α” → 400.000 χλμ → **4 έτη** ωφέλιμης ζωής
- Οντότητα “Β” → 800.000 χλμ → **8 έτη** ωφέλιμης ζωής

Στο ανωτέρω παράδειγμα η ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποτελεί υποσύνολο της συνολικής οικονομικής ζωής τους, αφού η τελευταία διαμοιράζεται μεταξύ των δύο οντοτήτων.

Ειδικά για τις «Κατοικίες» και τα «Λοιπά κτίρια», **ελλείψει ή αδυναμίας εκτίμησης από αρμόδιες δομές της οντότητας της ωφέλιμης ζωής τους**, και με δεδομένο ότι η οικονομική ζωή μίας μέσης κατασκευής από σκυρόδεμα κυμαίνεται από ογδόντα (80) έως εκατό (100) έτη, προτείνεται ως οικονομική ζωή **τα ογδόντα (80) έτη**. Συνεπώς ένα κτίριο το οποίο έχει ως έτος κατασκευής το 1960 και ιδιοχρησιμοποιείται (στέγαση Διοικητικών Υπηρεσιών), **αν υποθέσουμε** ότι η ημερομηνία λήξης της απογραφικής διαδικασίας είναι η 31η Δεκεμβρίου 2024, τότε η εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή του θα οριστεί στα 16 έτη (01/01/2025 – 31/12/2040). Ωστόσο, αν υπάρχουν Κατοικίες ή Λοιπά κτίρια των οποίων το έτος κατασκευής είναι προγενέστερο του 1960 και εξακολουθούν να ιδιοχρησιμοποιούνται χωρίς να έχουν προβλήματα στατικότητας, τότε ως εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή ορίζονται **τα δεκαπέντε (15) έτη**.

Η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των κτιρίων στην παρούσα, γίνεται με μία προσέγγιση ιστορικότητας και κόστους οφέλους. Οι μεταβολές στην ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων είναι αρκετά πιθανές και εξαρτώνται από ποικίλους παράγοντες (έκτακτες ζημιές, ελαττωματική κατασκευή, κλπ.). Το ΛΠΓΚ και συγκεκριμένα η Λογιστική Πολιτική «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» θεωρεί τις μεταβολές αυτές ως μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων, που επηρεάζουν μόνο την τρέχουσα χρήση στην οποία συμβαίνουν, ως προς την διόρθωση των αξιακών δεδομένων των παγίων περιουσιακών στοιχείων (π.χ. αποσβέσεις, σωρευμένες αποσβέσεις).

Ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να περιλαμβάνει επιμέρους συστατικά στοιχεία με διαφορετικές ωφέλιμες ζωές. Στην περίπτωση αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι η επίπτωση στις χρηματοοικονομικές

καταστάσεις είναι ουσιώδης, κάθε τέτοιο συστατικό στοιχείο αποσβένεται διακριτά βάσει της ωφέλιμης ζωής του, έστω και εάν **λειτουργικά** θεωρείται ως ένα ενιαίο πάγιο.

Αν η οντότητα εκτιμά ότι η ωφέλιμη ζωή ενός περιουσιακού στοιχείου είναι απεριόριστη, δηλαδή δεν υπάρχει προβλεπόμενο χρονικό όριο στη χρήση του (ισχύει για τη γη και κάποια άυλα περιουσιακά στοιχεία), τότε δεν υπολογίζονται σωρευμένες αποσβέσεις.

**Πάγια στοιχεία των οποίων η εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή, είναι μικρότερη των πέντε (5) ετών αρχής γενομένης από την περίοδο αναφοράς που διενεργείται η επιμέτρηση, δεν απογράφονται στο μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων.** Αν υποθέσουμε ότι η ημερομηνία λήξης της απογραφικής διαδικασίας είναι η 31η Δεκεμβρίου 2024 και η οντότητα κρίνει ότι θα χρησιμοποιήσει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο μέχρι και το έτος 2028, δηλαδή για 4 έτη ακόμα (εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή), δε θα το απογράψει στο Μητρώο Παγίων.

### 23. Σωρευμένες αποσβέσεις

Για τις κατηγορίες παγίων περιουσιακών στοιχείων των οποίων η επιμέτρηση κατά την αρχική απογραφή θα πραγματοποιηθεί στο αρχικό (ιστορικό) κόστος κτήσης ή στο αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης, θα πρέπει επί του κόστους κτήσης ή του κόστους αντικατάστασης να υπολογιστούν οι σωρευμένες αποσβέσεις. Οι σωρευμένες αποσβέσεις θα υπολογιστούν με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία απογραφής), με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

Για τις κατηγορίες παγίων περιουσιακών στοιχείων των οποίων η επιμέτρηση κατά την αρχική απογραφή θα πραγματοποιηθεί στην αντικειμενική ή στην εύλογη αξία, δεν θα υπολογιστούν σωρευμένες αποσβέσεις με βάση το χρονικό διάστημα που τα πάγια έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από την οντότητα (ωφέλιμη ζωή μέχρι την ημερομηνία απογραφής), για τους παρακάτω λόγους:

- α. κατά τον υπολογισμό της αντικειμενικής αξίας, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές ζώνης και ένα σύνολο άλλων συντελεστών (συνήθως μειωτικών) και παραγόντων που εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά και την κατάσταση του εκάστοτε ακινήτου,
- β. κατά τον υπολογισμό της εύλογης αξίας από επαγγελματίες εκτιμητές, λαμβάνονται υπόψη παράγοντες (συνήθως μειωτικοί), έτσι ώστε η υπολογιζόμενη αξία να είναι συναρτώμενη της παρούσας κατάστασης του παγίου.

## Παράδειγμα:

### ▪ Δεδομένα παραδείγματος:

α. Η οντότητα “Κεντρική Διοίκηση” αγόρασε την 2/1/2021 πάγιο έναντι 1.000.000€ τοις μετρητοίς, υπολειμματικής αξίας 100.000€ και ωφέλιμης ζωής 9 ετών.

β. Την 4/1/2021 άρχισε η λειτουργική χρήση του μηχανήματος.

Η “Κεντρική Διοίκηση” εφαρμόζει τη μέθοδο της σταθερής ετήσιας απόσβεσης. Ζητείται να υπολογισθεί το ποσό του εξόδου της απόσβεσης και να παρουσιασθούν τα βασικά μεγέθη του παγίου, όπως διαμορφώνονται στο τέλος κάθε έτους.

### ▪ Ανάπτυξη του παραδείγματος:

Η αποσβεστέα αξία του παγίου είναι 900.000€ = Κόστος κτήσης 1.000.000€ - Υπολειμματική αξία 100.000€.

$$\text{Ετήσια απόσβεση} = \frac{900.000\text{€}}{9 \text{ χρόνια}} = 100.000\text{€}$$

Τέλος έτους	Αποσβεστέα αξία (α)	Ετήσια απόσβεση (β)	Σύνολο αποσβέσεων (γ)	Αναπόσβεστη αξία (δ) = (α) - (γ)	Υπολειμματική αξία (ε)	Λογιστική αξία (ζ) = (δ) + (ε)
0	900.000	-----	-----	900.000	100.000	1.000.000
1	900.000	100.000	100.000	800.000	100.000	900.000
2	900.000	100.000	200.000	700.000	100.000	<b>800.000</b>
3	900.000	100.000	300.000	600.000	100.000	700.000
4	900.000	100.000	400.000	500.000	100.000	600.000
5	900.000	100.000	500.000	400.000	100.000	500.000
6	900.000	100.000	600.000	300.000	100.000	400.000
7	900.000	100.000	700.000	200.000	100.000	300.000
8	900.000	100.000	800.000	100.000	100.000	200.000
9	900.000	100.000	900.000	-----	100.000	100.000

Στο παραπάνω παράδειγμα, αν η αρχική απογραφή του παγίου πραγματοποιούνταν κατά την έναρξη του τρίτου έτους χρήσης (1/1/2023), τότε το πάγιο θα καταχωριζόταν στο Μητρώο Παγίων με λογιστική αξία **800.000€**. Είναι σύνηθες στο Δημόσιο Τομέα να μην ορίζεται ποσό υπολειμματικής αξίας, γιατί τα αποκτώμενα πάγια δεν προορίζονται προς πώληση κατά τη διάρκεια ή στο τέλος της ωφέλιμης ζωής τους.

#### 24. Πάγια υπό Χρηματοδοτική μίσθωση

Χρηματοδοτική μίσθωση είναι η μίσθωση η οποία:

- εμπεριέχει συμβατικό όρο από τον οποίο προκύπτει με σαφήνεια ότι μεταφέρονται στο μισθωτή ουσιαδώς, όλοι οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου,
- η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται στο μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής ζωής του περιουσιακού στοιχείου, είτε ο τίτλος ιδιοκτησίας μεταβιβάζεται στον αντισυμβαλλόμενο είτε όχι,
- η μίσθωση μεταβιβάζει την ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου στο μισθωτή μέχρι τη λήξη της μισθωτικής περιόδου,
- εμπεριέχει συμβατικό όρο από τον οποίο προκύπτει με σαφήνεια ότι αν ο μισθωτής ακυρώσει τη μίσθωση, οι ζημιές του εκμισθωτή που συνδέονται με την ακύρωση καλύπτονται από το μισθωτή.

Τα ανωτέρω χαρακτηριστικά είναι δηλωτικά των χρηματοδοτικών μισθώσεων και μπορούν να ισχύουν είτε μεμονωμένα είτε εις όλον. Ωστόσο, εάν είναι ξεκάθαρο από άλλα χαρακτηριστικά ότι η μίσθωση δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου, η μίσθωση δε θεωρείται χρηματοδοτική και χαρακτηρίζεται ως λειτουργική.

#### Απογραφή και Επιμέτρηση από τον Μισθωτή παγίων υπό Χρηματοδοτική μίσθωση

Από την πλευρά του μισθωτή, για τα πάγια που κατέχει υπό το καθεστώς εν εξελίξει χρηματοδοτικών μισθώσεων, θα τα αποτιμά στην αξία χρήσης, δηλαδή στην παρούσα αξία των υπολειπόμενων καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των υπολειπόμενων μισθωμάτων, είναι το επιτόκιο που αναφέρεται στη σύμβαση μίσθωσης κατά την έναρξη της μισθωτικής περιόδου. Ελλείψει ή αδυναμίας ανάκτησης της πληροφορίας του προεξοφλητικού επιτοκίου, ως τέτοιο θεωρείται αυτό του Ελληνικού δεκαετούς ομολόγου.

Παράδειγμα:

Οι πληροφορίες για τη χρηματοδοτική μίσθωση ενός περιουσιακού στοιχείου είναι οι κάτωθι:

<b>Μισθωτική περίοδος</b>	<b>5 έτη</b>
<b>Ετήσια μισθώματα</b>	<b>11.500,00€ πληρωτέα στο τέλος κάθε έτους</b>
<b>Επιτόκιο</b>	<b>6,22%</b>

Έστω ότι βρισκόμαστε στις αρχές του δεύτερου έτους της μίσθωσης. Χρησιμοποιώντας τη σχετική συνάρτηση (**PV**) καταχωρίζοντας σε ένα υπολογιστικό φύλλο (excel) το ετήσιο μίσθωμα με διάρκεια (αριθμό περιόδων) πέντε (5) έτη, θα έχουμε παρούσα αξία πέντε (5) μισθωμάτων **48.150,00€**. Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε στην αρχή του δεύτερου έτους της μίσθωσης, θα πρέπει να επιμετρήσουμε το πάγιο με την παρούσα αξία των μισθωμάτων των υπολειπόμενων τεσσάρων (4) ετών. Συνεπώς, θα αναγνωρίσουμε το πάγιο περιουσιακό στοιχείο με αξία **39.649,00€**, αφού έχει ήδη παρέλθει το πρώτο έτος χρήσης του και έχει ήδη καταβληθεί το πρώτο μίσθωμα.

Διαχείριση παγίων υπό Χρηματοδοτική μίσθωση από τον Εκμισθωτή

Τα πάγια υπό χρηματοδοτική μίσθωση δεν απογράφονται στο Μητρώο Παγίων περιουσιακών στοιχείων του εκμισθωτή.

25. Συμφωνίες Παραχώρησης - Παραχωρητής

Παραχώρηση είναι ένα είδος εταιρικής σχέσης μεταξύ του δημόσιου τομέα και μιας (συνήθως) ιδιωτικής εταιρείας με εξειδίκευση σε ένα συγκεκριμένο τομέα, για παράδειγμα στην υλοποίηση έργων υποδομής με στόχο την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, μέσω της διαχείρισης και εκμετάλλευσης ενός έργου για την παροχή υπηρεσιών.

Κατά την παραχώρηση, η αμοιβή της εταιρείας συνίσταται συνήθως σε όρο που προκύπτει με την σύμβαση παραχώρησης από τη δημόσια οντότητα, της διαχείρισης και εκμετάλλευσης του έργου και συνεπώς η εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο απομείωσης της επένδυσής της.

Παράδειγμα:

Παραχωρείται από την Κεντρική Διοίκηση (παραχωρητής) σε μια ιδιωτική εταιρεία το δικαίωμα κατασκευής και διαχείρισης ενός αυτοκινητόδρομου. Η εταιρεία αμείβεται μέσω των διοδίων που εισπράττει, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα ένα μέρος του επενδυτικού κινδύνου.

Τα περιουσιακά στοιχεία παραχώρησης υπηρεσιών, υπό το καθεστώς συμφωνιών παραχώρησης, **κατά την αρχική απογραφή** επιμετρούνται από τον παραχωρητή (Κεντρική Διοίκηση) **στην εύλογη αξία τους** και ταξινομούνται σε διακριτή υποκατηγορία της σχετικής κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων που προβλέπεται από το ΛΠΓΚ για ανάλογα περιουσιακά στοιχεία. Για παράδειγμα τα “Αεροδρόμια - Συμφωνίες παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών” και οι “Αυτοκινητόδρομοι - Συμφωνίες παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών” μπορούν να είναι υποκατηγορίες της κατηγορίας “Υποδομές Μεταφορών”. Η εύλογη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων παραχώρησης υπηρεσιών, προσδιορίζεται είτε από εξειδικευμένο προσωπικό της οντότητας επιφορτισμένο με τη σχετική αρμοδιότητα (εφόσον αυτό υπάρχει) είτε από πιστοποιημένους επαγγελματίες εκτιμητές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών.

#### 26. Τρόπος καταχώρισης

Η αρχική καταχώριση των παγίων περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιηθεί σε ένα πρότυπο υπολογιστικό φύλλο (excel) το οποίο θα τεθεί στη διάθεση των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης για την καταχώριση των σχετικών δεδομένων (data entry). Τα δεδομένα θα μεταπέσουν αυτόματα στο νέο πληροφοριακό σύστημα Gov-Erp, ενημερώνοντας το Μητρώο Παγίων.

#### 27. Περίοδος ισχύος

Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται **αποκλειστικά για τις ανάγκες της εναρκτήριας - αρχικής απογραφής, με σκοπό τη δημιουργία Μητρώου Παγίων**. Κατά συνέπεια έχει ισχύ για όλους τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έκδοσής της, και μέχρι να τεθεί σε πλήρη παραγωγική λειτουργία το νέο Μητρώο Παγίων. Από την ημερομηνία που το νέο Μητρώο Παγίων καθίσταται πλήρως λειτουργικό, παύει η ισχύς της παρούσας και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται και επιμετρούνται βάσει των οικείων Λογιστικών Πολιτικών του Λογιστικού Πλαισίου Γενικής Κυβέρνησης. Η ημερομηνία παύσης ισχύος της παρούσας θα προσδιορισθεί κατά την πορεία του έργου της αρχικής απογραφής, καθώς εξαρτάται αφενός από την ολοκλήρωση του έργου της αρχικής απογραφής και επιμέτρησης των υπαρχόντων παγίων περιουσιακών στοιχείων και αφετέρου από την πλήρη λειτουργικότητα του Μητρώου Παγίων, ως υποσύστημα του νέου πληροφοριακού συστήματος Gov-Erp.

## 28. Επισημάνσεις

- A.** Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των οποίων η επιμέτρηση δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί με κάποια από τις προσεγγίσεις της παρούσας, **δεν θα επιμετρηθούν κατά την αρχική απογραφή** και συνεπώς δεν θα απογραφούν στο Μητρώο Παγίων.
- B.** Οι **Βελτιώσεις γης**, τα **Έπιπλα**, η **Έρευνα και ανάπτυξη**, οι **Έρευνες ορυκτών πόρων**, τα **Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας**, οι **Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι**, οι **Λοιποί φυσικοί πόροι**, τα **Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία** και οι **Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι**, αν και αναφέρονται στους ορισμούς της εγκυκλίου, δεν θα επιμετρηθούν κατά την αρχική απογραφή. Ωστόσο αν κάποια οντότητα έχει διαθέσιμα τα στοιχεία που απαιτούνται για την επιμέτρηση παγίων περιουσιακών στοιχείων των ανωτέρω κατηγοριών, δύναται να προχωρήσει στην επιμέτρησή τους με τις μεθόδους που προβλέπονται για τις κατηγορίες παγίων που ανήκουν στην ίδια γενική κατηγορία με τα εν λόγω πάγια.
- Τα **Δημόσια μνημεία**, ως στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς, δεν επιμετρούνται.



# Προσάρτημα

## Προσάρτημα 1: Κατηγορίες Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

### **A. Κτίρια και συναφείς υποδομές (Ακίνητα)**

- α. Βελτιώσεις γης
- β. Κατοικίες
- γ. Λοιπά κτίρια
- δ. Υποδομές μεταφορών
- ε. Λοιπές υποδομές

### **B. Μηχανήματα και εξοπλισμός**

- α. Μηχανήματα και εργαλεία
- β. Μεταφορικά μέσα
- γ. Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών
- δ. Έπιπλα
- ε. Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός

### **Γ. Οπλικά συστήματα**

- α. Οπλικά συστήματα

### **Δ. Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας**

- α. Έρευνα και ανάπτυξη
- β. Έρευνες ορυκτών πόρων
- γ. Λογισμικό υπολογιστών και βάσεις δεδομένων
- δ. Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας

### **E. Μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία**

- α. Έδαφος (Γη)
- β. Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα
- γ. Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι
- δ. Υδάτινοι πόροι
- ε. Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)
- στ. Λοιποί φυσικοί πόροι
- ζ. Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία

### **ΣΤ. Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία**

- α. Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι

### **Z. Πάγια υπό κατασκευή**

- α. Ενσώματα πάγια υπό κατασκευή
- β. Άυλα πάγια υπό κατασκευή

## Προσάρτημα 2: Όρια Επιμέτρησης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΓΙΩΝ		ΟΡΙΟ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ (βάσει αξίας κατά την ημερομηνία απόκτησης) <sup>3</sup>	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ (από το έτος)
<b>A. Κτίρια και συναφείς υποδομές (Ακίνητα)</b>			
[3.1.1.01]	α. Βελτιώσεις γης		
[3.1.1.01.89]	α1. Βελτιώσεις γης	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.1.02]	β. Κατοικίες		
[3.1.1.02.01]	β1. Κατοικίες	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.03]	γ. Λοιπά κτίρια		
[3.1.1.09.01] <sup>4</sup>	γ1. Δημόσια μνημεία	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.1.03.89]	γ2. Λοιπά κτίρια	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.04]	δ. Υποδομές μεταφορών		
[3.1.1.04.01]	δ1. Οδικοί άξονες	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.04.02]	δ2. Λιμενικές και ναυτικές εγκαταστάσεις	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.04.03]	δ3. Αεροπορικές εγκαταστάσεις	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.04.04]	δ4. Σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις	<b>≥ 0</b>	-
[3.1.1.04.89]	δ5. Λοιπές υποδομές μεταφορών	<b>≥ 100.000</b>	-
[3.1.1.09]	ε. Λοιπές υποδομές		-
[3.1.1.09.89]	ε1. Λοιπές υποδομές	<b>≥ 100.000</b>	-
<b>B. Μηχανήματα και εξοπλισμός</b>			
[3.1.2.01]	α. Μηχανήματα και εργαλεία		
[3.1.2.01.01]	α1. Βιομηχανικά μηχανήματα και εργαλεία	<b>≥ 30.000</b>	<b>2019</b>
[3.1.2.01.02]	α2. Συσκευές θέρμανσης και κλιματισμού	<b>≥ 30.000</b>	<b>2019</b>
[3.1.2.01.03]	α3. Φωτοαντιγραφικά και λοιπές μηχανές γραφείου	<b>≥ 30.000</b>	<b>2019</b>
[3.1.2.01.89]	α4. Λοιπά μηχανήματα και εργαλεία	<b>≥ 30.000</b>	<b>2019</b>

<sup>3</sup> Σημειώνεται ότι τα όρια επιμέτρησης είναι ανά ταυτοποιήσιμο (μεμονωμένο) πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Εξαιρείται η υποκατηγορία «[3.1.2.03] Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών».

<sup>4</sup> Στο υπάρχον πληροφοριακό σύστημα η υποκατηγορία «Δημόσια μνημεία» εμφανίζεται στην κατηγορία «[3.1.1.09] Λοιπές υποδομές».

[3.1.2.02]	β. Μεταφορικά μέσα		
[3.1.2.02.01]	β1. Οδικά μέσα	≥ 30.000	2019
[3.1.2.02.02]	β2. Πλωτά μέσα	≥ 30.000	2019
[3.1.2.02.03]	β3. Εναέρια μέσα	≥ 50.000	2019
[3.1.2.02.04]	β4. Σιδηροδρομικά μέσα	≥ 50.000	2019
[3.1.2.02.89]	β5. Λοιπά μεταφορικά μέσα	≥ 50.000	2019
[3.1.2.03]	γ. Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών <sup>5</sup>		
[3.1.2.03.01]	γ1. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και συναφής εξοπλισμός	≥ 100.000	2019
[3.1.2.03.02]	γ2. Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	≥ 50.000	2019
[3.1.2.03.89]	γ3. Λοιπός εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών	≥ 50.000	2019
[3.1.2.04]	δ. Έπιπλα		
[3.1.2.04.89]	δ1. Έπιπλα	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.2.09]	ε. Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός		
[3.1.2.09.89]	ε1. Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός	≥ 50.000	2019
<b>Γ. Οπλικά συστήματα</b>			
[3.1.3.01]	α. Οπλικά συστήματα		
[3.1.3.01.01]	α1. Οπλικά συστήματα	≥ 100.000	1990
<b>Δ. Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας</b>			
[3.1.4.01]	α. Έρευνα και ανάπτυξη		
[3.1.4.01.01]	α1. Έρευνα και ανάπτυξη	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.4.02]	β. Έρευνες ορυκτών πόρων		
[3.1.4.02.01]	β1. Έρευνες ορυκτών πόρων	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.4.03]	γ. Λογισμικό υπολογιστών και βάσεις δεδομένων		
[3.1.4.03.01]	γ1. Λογισμικό υπολογιστών	≥ 20.000	2019
[3.1.4.03.02]	γ2. Βάσεις δεδομένων	≥ 20.000	2019
[3.1.4.09]	δ. Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας		
[3.1.4.09.89]	δ1. Λοιπά προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	

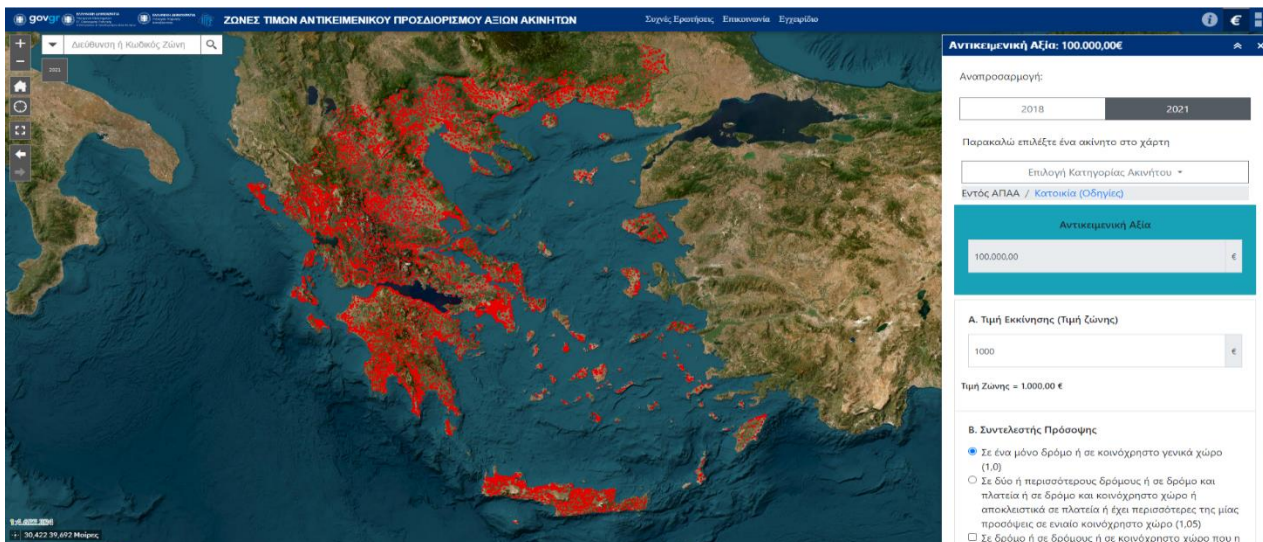
<sup>5</sup> Στη συγκεκριμένη κατηγορία το όριο επιμέτρησης είναι ανά συνολικό ποσό κτήσης βάσει σύμβασης.

<b>Ε. Μη παραγόμενα περιουσιακά στοιχεία</b>			
[3.1.5.01]	α. Έδαφος (Γη)		
[3.1.5.01.01]	α1. Γη	≥ 0	-
[3.1.5.01.02]	α2. Δημόσια ανταλλάξιμα κτήματα	≥ 0	-
[3.1.5.02]	β. Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα		
[3.1.5.02.01]	β1. Ορυκτά και ενεργειακά αποθέματα	≥ 100.000	-
[3.1.5.03]	γ. Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι		
[3.1.5.03.01]	γ1. Μη καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.5.04]	δ. Υδάτινοι πόροι		
[3.1.5.04.01]	δ1. Υδάτινοι πόροι	≥ 100.000	-
[3.1.5.05]	ε. Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)		
[3.1.5.05.01]	ε1. Ηλεκτρομαγνητικό φάσμα (ραδιοφάσμα)	≥ 100.000	-
[3.1.5.06]	στ. Λοιποί φυσικοί πόροι		
[3.1.5.06.01]	στ1. Λοιποί φυσικοί πόροι	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
[3.1.5.09]	ζ. Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία		
[3.1.5.09.01]	ζ1. Μη παραγόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
<b>ΣΤ. Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία</b>			
[3.1.6.01]	α. Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι		
[3.1.6.01.01]	α1. Καλλιεργούμενοι βιολογικοί πόροι	<b>ΔΕΝ ΕΠΙΜΕΤΡΑΤΑΙ</b>	
<b>Ζ. Πάγια υπό κατασκευή</b>			
[3.1.7.01]	α. Ενσώματα πάγια υπό κατασκευή		
[3.1.7.01.01]	α1. Κατασκευές στρατιωτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων	≥ 0	-
[3.1.7.01.89]	α2. Λοιπά ενσώματα πάγια υπό κατασκευή	≥ 0	-
[3.1.7.02]	β. Άυλα πάγια υπό κατασκευή		
[3.1.7.02.01]	β1. Άυλα πάγια υπό κατασκευή	≥ 0	-

### **Προσάρτημα 3: Προσδιορισμός Αντικειμενικών Αξιών Ακινήτων σε χάρτη**

Παρουσιάζονται συνοπτικές οδηγίες χρήσης της εφαρμογής «**Προσδιορισμός Αντικειμενικών Αξιών Ακινήτων σε χάρτη**», οι οποίες περιλαμβάνουν στιγμιότυπα οθόνης (screenshots) και μια σύντομη επεξήγηση της εφαρμογής.

Η αρχική οθόνη της εφαρμογής (<https://valuemaps.gov.gr/>) όπως εμφανίζεται.



Στο πλαίσιο «Διεύθυνση ή Τοποθεσία ή Ζώνη» (πάνω αριστερά) γράφετε συγκεκριμένη διεύθυνση που θέλετε να δείτε ή τον κωδικό ζώνης. Επίσης, μπορείτε να μετακινηθείτε σε συγκεκριμένο σημείο στο χάρτη, είτε με την εισαγωγή συντεταγμένων του σημείου στο πεδίο αναζήτησης, είτε με τη ροδέλα κύλισης.

Τέλος, πατώντας το € δίνεται η δυνατότητα υπολογισμού αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, συμπληρώνοντας τα κατάλληλα πεδία, σύμφωνα με τις οδηγίες του εγχειριδίου χρήσης, για τις παρακάτω κατηγορίες: κατοικία, επαγγελματική στέγη, οικόπεδο, αποθήκη, θέση στάθμευσης αυτοκινήτου, αξία γης, κατοικίας πλην μονοκατοικίας, μονοκατοικίας, κτίρια γραφείων-καταστημάτων, σταθμούς αυτοκινήτων – βιομηχανικά και βιοτεχνικά κτίρια, γεωργικά και κτηνοτροφικά κτίρια-αποθήκες, ξενοδοχεία και γενικά τουριστικές εγκαταστάσεις – νοσηλευτήρια και ευαγή ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις και κτίρια που δεν μπορούν να υπαχθούν στις κατηγορίες εντύπων Κ1-Κ8.

### **Ιστότοπος Εγχειριδίου Χρήσης της Εφαρμογής προσδιορισμού των Αντικειμενικών Αξιών:**

[https://www1.gsis.gr/gsp/dhpe/file\\_utils/fdownload?type=APAA&fname=manual.pdf](https://www1.gsis.gr/gsp/dhpe/file_utils/fdownload?type=APAA&fname=manual.pdf)

**Η Γενική Γραμματέας  
Δημοσιονομικής Πολιτικής  
Παυλίνα Καρασιώτου**

**Ακριβές Αντίγραφο**

## **ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :**

### **Αποδέκτες για ενέργεια (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)**

1. Προεδρία της Δημοκρατίας
  - Υπηρεσία Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων
2. Βουλή των Ελλήνων
  - Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
3. Προεδρία της Κυβέρνησης
  - Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης
4. Όλα τα Υπουργεία
  - α. Γραφεία Υπουργών
  - β. Γραφεία Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών / Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών / Οικονομικών-Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (με την υποχρέωση να κοινοποιηθεί σε όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές που είναι ειδικοί φορείς του προϋπολογισμού τους)
5. ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ, ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ
  - ΓΔΟΕΣ, ΓΔΟΣΥ, Διευθύνσεις Οικονομικού
6. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
  - Γενικές Διευθύνσεις Εσωτερικής Λειτουργίας (με την υποχρέωση να την κοινοποιήσουν στις Διευθύνσεις Οικονομικού αρμοδιότητάς τους)
7. Ελεγκτικό Συνέδριο
8. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
  - Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

### **Εσωτερική Διανομή (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)**

1. Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
3. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών – Δημοσιονομική Πολιτική
4. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών – Φορολογική Πολιτική
5. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Δημοσιονομικής Πολιτικής
6. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Θησαυροφυλακίου & Δημοσιονομικών Κανόνων
7. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού
8. Δ/ση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων
9. Δ/ση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης
10. Δ/ση Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης – Τμήματα Α', Β', Γ', Δ'